

BYRKIJE REINBEITEDISTRIKT

c/o Tor Enok Larsen

8685 TROFORS

Att.Tor Enok Larsen

Saksbehandler, innvalgstelefon

Signe Hjellevad Jørgensen, +4775531539

Vedtak - tilsagn om midler til akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader 2025 - Byrkije reinbeitedistrikt

Statsforvalteren viser til telefonsamtale med Byrkije reinbeitedistrikt v/Tor Enok Larsen og søknad om akutte tapsforebyggende tiltak den 7. mai 2025. Bakgrunnen for søknaden var dialog med Statsforvalteren angående rovviltsituasjonen i beiteområde og tap av rein til kongeørn.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland gir med oppgitte vilkår tilsagn om akutte tapsforebyggende midler på inntil kr 35 000,-. Midlene skal gå til å dekke innleid mannskap og direkte kostnader knyttet til intensiv gjeting av rein og tilleggsfôring av simlerein under kalvinga. Tiltaket skal gjennomføres i perioden 8. - 18. mai 2025.

Bakgrunn og begrunnelse

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak (FKT-forskrifta). Vi legger også vekt på føringer i gjeldende forvaltningsplan for rovvilt i Nordland.

Kalvinga har startet og reinen befinner seg sør i distriktet ved fjellområdene Børgefjell, Simskardfjellet og Susenfjellet. Det er siden 7. april meldt inn syv kadaver i området til kadaverundersøkelse, hvorav fem er påvist tapt til kongeørn (ei simle og fire kalver), mens to har ukjent og usikker dødsårsak.

Distriktet har allerede mottatt midler til intensiv gjeting i kalvinga og tilleggsfôring av simler under kalvinga gjennom ordinær tildeling av FKT-midler. Likevel ser dere behov for å sette på ekstra mannskap for å forsøke og forhindre videre tap av kalv til kongeørn. Likeledes ser dere behov for å kjøpe inn mer fôr for å kunne samle reinen i mindre tapsutsatte områder.

Rovviltnemnda i Nordland setter årlig av midler til tapsforebyggende tiltak i akutte tapssituasjoner. I henhold til FKT-forskrifta § 6 Tiltak med direkte tapsreducerende effekt tamrein, kan foretak med tamrein søke midler til akutte tiltak som har en direkte tapsreducerende effekt, eller der slik effekt kan oppnås ved kombinasjon av tiltak. Hvilke tiltak som i størst mulig grad gir denne effekten, kan

varierte mellom beiteområder, tid på året, samt hvilke rovviltarter som er til stedet i beiteområde. Statsforvalteren må derfor ved vurdere hvilke tiltak som i det enkelte område gir en direkte tapsreducerende effekt.

For at en søknad om akutte tiltak skal kunne innvilges, bør følgende kriterier være til stedet:

- det må være dokumentert et visst skadeomfang fra fredet rovvilt,
- potensialet for fremtidige og vedvarende skade må være til stede og
- skadesituasjonen må være akutt og pågående.

Disse midlene kan blant annet brukes til intensiv gjeting som forebyggende tiltak i akutte tapssituasjoner. I denne situasjonen vurderer vi også at det kan være hensiktsmessig å kombinere tilsynet med mer intensiv tilleggsføring slik at reinen kan holdes samla i mindre tapsutsatte områder.

Ut fra skadesituasjonen og skadepotensialet vurderer Statsforvalteren at det er grunnlag for å gi tilsagn om akuttmidler til å intensivere gjetingen, samt å samle og føre rein. Tiltaket kan føre til at man får bedre oversikt under kalvinga og at man kan avverge potensielle framtidige tap til kongeørn.

Vilkår

- FKT-midlene skal brukes til;
 - Inntil kr 15 000,- til tilsyn utover det reieneier må forvente å gjøre selv som dyreeier og næringsutøver. Tilskuddet skal derfor brukes til å dekke direkte kostnader knyttet til merarbeid som reieneier selv gjør, eller til å leie inn ekstra mannskap.
 - Inntil kr 20 000,- for kostnader ved tilleggsføring.
- Tilskuddsmottaker skal umiddelbart underrette Statsforvalteren dersom noen av forutsetningene for gjennomføring (teknisk/faglig, økonomisk eller framdriftsmessig) endres, slik at hele eller deler av tiltaket ikke lar seg gjennomføre som planlagt.
- Rapport skal leveres i det elektroniske søknadssenteret innen **3. juni 2025**. Rapporten skal inneholde en beskrivelse av hvordan tiltaket er gjennomført, logg fra reieneier eller innleid gjeter i forbindelse med det intensive tilsynet. Direkteutgifter skal dokumenteres med faktura. Sluttrapporten skal vise tydelig om tiltaket er gjennomført med ordinære midler eller akuttmidler.
- Dersom rapporteringsfristen ikke overholdes, kan tilsagnet bortfalle. Manglende rapportering kan videre føre til avslag på framtidige søknader om FKT-tiltak.
- Det er krav om at drift og hold av produksjonsdyr er i samsvar med dyrevelferdsloven og/eller reindriftslovens bestemmelser for at tilskudd skal kunne gis. Tiltaket skal være innenfor gjeldende relevant regelverk. Statsforvalteren understreker betydningen av en god rapportering med hovedvekt på om tiltaket har hatt en tapsforebyggende effekt.
- Du/dere må oppbevare bilagene til regnskapet for tiltaket i tråd med bokføringslovens generelle regler om bilag.

Utbetaling

Tilskuddet vil bli utbetalt etterskuddsvis når det er sendt inn sluttrapport med regnskap.

Tilbakebetaling

Brudd på fastsatte vilkår kan resultere i at tilskuddet ikke blir utbetalt, eller at hele eller deler av tilskuddet kreves tilbakebetalt. Videre kan beløpet kreves tilbakebetalt dersom søker har mottatt tilskudd i strid med redelighet og god tro. Utbetalt tilskudd kan også kreves tilbakebetalt dersom

søker uaktsomt har gitt feilaktige, mangelfulle eller misvisende opplysninger. Det samme gjelder dersom utbetalingen skyldes feil fra myndighetenes side, og søker burde ha forstått dette.

Saksopplysninger

Statsforvalteren understreker betydningen av en god rapportering med hovedvekt på om tiltaket har hatt en tapsforebyggende effekt. Regnskapsbilag skal oppbevares i minst 10 år eller i henhold til regnskapsloven dersom mottaker er underlagt denne. Kontrolltiltak kan bli iverksatt av Statsforvalteren eller Riksrevisjonen for å sikre at bruken av midlene har skjedd i samsvar med forutsetningen.

Klage

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker etter underretning om vedtak. Eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringene som ønskes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, postboks 1405, 8002 Bodø / sfnopost@statsforvalteren.no.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Signe Hjeltestad Jørgensen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1 FKT Tilsynslogg intensiv gjeting av rein

Kopi per e-post:

Statens naturoppsyn
Mattilsynet

«Mottakernavn»

«Adresse»

«Postnr» «Poststed»

«Kontakt»

Saksbehandler, innvalgstelefon

Charlotte Holmstad Arnesen, 75 54 78 20

Vedtak - Tilsagn om midler til akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader - 2025 - Per Guttorm Kuhmunen og Ulrikke Hopstad - Saltfjellet reinbeitedistrikt

Statsforvalteren viser til telefonsamtale med Per Guttorm Kuhmunen den 30. mars 2025 om situasjonen i beiteområdet, der to siidaandeler har rein. Det ble blant annet diskutert ulike tapsforebyggende tiltak. Videre viser vi til telefonsamtale den 1. april hvor vi ga muntlig tilsagn om intensiv gjeting, samt søknad levert i elektronisk søknadssenteret den 13. mai 2025. Dette må anses som et formelt skriftlig vedtak på saken.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland gir med oppgitte vilkår tilsagn om akuttmidler på inntil 15 000,- til siidaandelene Per Guttorm Kuhmunen og Ulrikke Hopstad. Midlene skal gå til intensiv gjeting i perioden 1. april til og med 10. april 2025.

Bakgrunn og begrunnelse

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak. Vi legger også vekt på føringer i gjeldende forvaltningsplan for rovvilt i Nordland, samt Miljødirektoratets veiledning for behandling av søknader om akutte tapsforebyggende tiltak mot rovviltskader.

Siidaandelene har hatt vinterbeite i området Forstranda i Gildeskål kommune. I perioden fra 1. mars til og med 1. april er det funnet fem kadaver, hvorav ett påvist tapt til kongeørn, ett påvist tapt til ukjent fredet rovvilt og tre med usikker og ukjent tapsårsak. Det er funnet flere kadaver på fastlandet, som også tilhører distriktet og andre siidaandeler. Du opplyste om mye aktivitet fra kongeørn og havørn og det er svært utfordrende terreng. Vi diskuterte ulike tiltak i telefonsamtalene.

Begge siidaandelene har mottatt ordinære FKT-midler til mer effektivt å samle og flytte rein til og fra vinterbeite. Vi fant det på bakgrunn av dette og skadesituasjonen ikke riktig å gi mer midler til dette tiltaket.

Roviltnemnda i Nordland setter årlig av midler til tapsforebyggende tiltak i akutte tapssituasjoner. I henhold til FKT-forskriften § 6 Tiltak med direkte tapsreduserende effekt tamrein, kan foretak med tamrein søke om midler til tiltak som har en direkte tapsreduserende effekt, eller der slik effekt kan oppnås ved kombinasjon av tiltak. Hvilke tiltak som i størst mulig grad gir denne effekten, kan variere mellom beiteområder, tid på året, samt hvilke rovviltarter som er til stede i beiteområdet. Statsforvalteren må derfor ved vurdering av tiltak ta hensyn til hva som i det enkelte området gir en direkte tapsreduserende effekt.

Disse midlene kan blant annet brukes til intensiv gjeting som forebyggende tiltak i akutte tapssituasjoner.

For at en søknad om akutte tiltak skal innvilges bør følgende kriterier være til stede:

- det må være dokumentert et visst skadeomfang fra fredet rovvilt,
- potensialet for fremtidig og vedvarende skade må være til stede og
- skadesituasjonen må være akutt og pågående.

Ut fra skadesituasjonen, utfordrende terreng og skadepotensial vurderte Statsforvalteren at det var grunnlag for å gi tilsagn om akuttmidler til å intensivere gjetingen før flytting fra vinterbeite. Økt tilsyn kan bidra til at siidaandelene kan få en bedre oversikt over situasjonen, forebygge tap og samle flokken til områder som er lettere tilgjengelig.

Vilkår

- FKT-midlene skal brukes til tilsyn utover det reineier må forvente å gjøre selv som dyreeier og næringsutøver. Tilskuddet skal derfor brukes til å dekke direkte kostnader knyttet til evt. merarbeid som reineier selv gjør, eller til å leie inn ekstra gjeter/mannskap.
- Tilskuddsmottaker skal umiddelbart underrette Statsforvalteren dersom noen av forutsetningene for gjennomføring (teknisk/faglig, økonomisk eller framdriftsmessig) endres, slik at hele eller deler av tiltaket ikke lar seg gjennomføre som planlagt.
- Det skal leveres en sluttrapport i det elektroniske søknadssenteret **innen 2. juni 2025**. Rapporten skal inneholde tilsynslogg, dokumenterte direkteutgifter og utgifter ved bruk av gjeter (dokumenteres med faktura (forutsatt at gjeter har eget org.nr. og fakturer for arbeid) eller ved lønnsutbetaling)
- Manglende rapportering kan føre til avslag på fremtidige FKT-søknader.
- Det er krav om at drift og hold av produksjonsdyr er i samsvar med dyrevelferdsloven og reindriftslovens bestemmelser for at tilskuddet skal kunne gis. Tiltaket må være innenfor gjeldende regelverk.
- Tiltaket må være i tråd med gjeldende bruksregler for distriktet.

Utbetaling

Tilskudd vil bli utbetalt etterskuddsvis når det er sendt inn sluttrapport med regnskap. For søkere som er registrert i merverdiavgiftsregisteret, skal kostnadene med tiltaket beregnes uten MVA. Tilskuddet skal utbetales til distriktets konto knyttet til distriktets organisasjonsnummer.

Tilbakebetaling

Brudd på fastsatte vilkår kan resultere i at tilskudd ikke blir utbetalt, eller at hele eller deler av tilskuddet kreves tilbakebetalt. Videre kan beløpet kreves tilbakebetalt dersom søker har mottatt tilskudd i strid med redelighet og god tro. Utbetalt tilskudd kan også kreves tilbakebetalt dersom søker uaktsomt har gitt feilaktige, mangelfulle eller misvisende opplysninger. Det samme gjelder dersom utbetalingen skyldes feil fra myndighetens side, og søker burde ha forstått dette.

Saksopplysninger

Statsforvalteren understreker betydningen av en god rapportering med hovedvekt på om tiltaket har hatt en tapsforebyggende effekt. Regnskapsbilaget skal oppbevares i 10 år eller i hht. regnskapsloven dersom mottaker er underlagt denne. Kontrolltiltakene kan bli iverksatt av Statsforvalteren eller riksrevisjonen for å sikre at bruken av midlene har skjedd i samsvar med forutsetningene.

Klage

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker etter brevet er mottatt. Eventuell klage skal angi hvilket vedtak det klages på, og den eller de endringene som ønskes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, postboks 1405, 8002 Bodø.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Charlotte Holmstad Arnesen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1 Tilsynslogg intensiv gjeting av rein

Kopi til:

Saltfjellet reinbeitedistrikt v/Olof Anders Kuhmunen

Luonos 14 8255 RØKLAND

Mottakerliste:

PER GUTTORM KUHMUNEN
ULRIKKE HOPSTAD

Russånesveien 76
Østengveien 1D

8255 RØKLAND
8250 ROGNAN

BRÅTEN SAU OG HUND

Susendalsveien 3890

8696 HATTFJELLDAL

Saksbehandler, innvalgstelefon

Charlotte Holmstad Arnesen, 75 54 78 20

Vedtak - tilsagn om midler til akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader 2025 - Bråten sau og hund - Hattfjelldal

Statsforvalteren i Nordland viser til telefonsamtale med Bråten sau og hund v/Kim Haugan Schei den 24. mai 2025 om tap av sau til kongeørn og søknad om akuttmidler til å leie inn ekstra tilsyn samme dag. Det ble gitt muntlig tilsagn om midler i telefonsamtale og dette må anses som et formelt skriftlig vedtak på saken.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland gir med oppgitte vilkår tilsagn om akuttmidler på inntil kr 10 000,- til Bråten sau og hund. Midlene skal gå til ekstraordinært tilsyn av sau i perioden 25. mai til og med 3. juni 2025.

Bakgrunn og begrunnelse

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak. Vi legger også vekt på føringer i gjeldende forvaltningsplan for rovvilt i Nordland, samt Miljødirektorats veiledning for behandling av søknader om akutte tapsforebyggende tiltak mot rovviltskader.

Dere opplyser om at besetningen går på innmark og på bakgrunn av tidligere erfaringer med kongeørn er det satt i gang utstrakt grad av tilsyn. Til tross for tilsyn ble det funnet et lammekadaver som senere samme dag ble undersøkt av SNO. Lammet ble påvist tapt til kongeørn. Dere ønsker midler til å intensivere tilsynet ytterligere på natt og tidlig morgen for å forebygge eventuelle ytterligere tap av lam til kongeørn.

Rovviltnemnda i Nordland setter årlig av midler til tapsforebyggende tiltak i akutte situasjoner. I henhold til FKT-forskrifta § 5 Tiltak med direkte tapsreduserende effekt bufe, kan foretak med bufe søke midler til akutte tiltak som har en direkte tapsreduserende effekt, eller der slik effekt kan oppnås med kombinasjon av tiltak. Hvilke tiltak som i størst mulig grad gir denne effekten, kan variere mellom beiteområder, tid på året, samt hvilke rovviltarter som er til stedet i beiteområdet. Statsforvalteren må derfor vurdere hvilke tiltak som i det enkelte område gir en direkte tapsreduserende effekt.

For at en søknad om akutte tiltak skal kunne innvilges, bør følgende kriterier være til stede:

- det må være dokumentert et visst skadeomfang fra fredet rovvilt,
- potensialet for framtidig og vedvarende skade må være til stede og
- skadesituasjonen må være akutt og pågående.

Om ekstraordinært tilsyn av sau er det i forvaltningsplanen gitt følgende føringer:

- Midlene skal brukes til tilsyn utenfor normal arbeidstid (08:00 – 16:00)
- Standard satser:
 - Sauetall over 1500 dyr: inntil 15 000,- for en 10-dagers periode.
 - Sauetall under 1500 dyr: inntil 10 000,- for en 10-dagers periode.
- Kvitteringer på direkte utlegg samt leie av tilsynspersonell kan dekkes.

I områder hvor det de siste årene har vært betydelige tap pga. rovvilt, er det ved registrerte tap aktuelt å innvilge midler til tilsyn selv om kriteriene for en akuttsituasjon ikke er oppfylt. Spesielt gjelder dette utenfor prioriterte rovviltområder.

Ut fra skadesituasjon og skadepotensial vurderer Statsforvalteren at det er grunnlag for å gi tilsagn om akuttmidler for å intensivere tilsynet. Tiltaket kan være tapsreducerende og eventuelt avdekke ytterligere tap.

Vilkår

- Tilskuddet skal brukes til ekstraordinært tilsyn i tillegg til det ordinære tilsynet som beitebruker skal gjennomføre i henhold til dyrevelferdsloven.
- Midlene kan brukes til å dekke direkte utlegg, samt leie av tilsynspersonell. Dersom tilskuddet skal dekke ekstraordinært tilsyn som utføres av beitebruker selv, må det sammen med rapporten sendes inn tilsynsliste som viser både ordinært og ekstraordinært tilsyn.
- Midlene skal brukes til tilsyn på kveld, natt og morgen. Tilskuddsmottaker skal umiddelbart underrette Statsforvalteren dersom noen av forutsetningene for gjennomføring (teknisk/faglig, økonomisk eller framdriftmessig) ikke lar seg gjennomføre.
- Rapporteringen skal skje i det elektroniske søknadssenteret **innen 1. september 2025**. Det skal føres regnskap som skal sendes inn sammen med rapporten. Det skal legges ved kopi av bilag for de faktiske utgiftene knyttet til det utførte tiltaket, med betalingsbekreftelse i form av bankutskrift, dokumentasjon fra regnskapskontor eller lignende. Dersom rapporteringsfristen ikke overholdes, kan tilsagnet bortfalle.
- Manglende rapportering kan videre føre til avslag på framtidige søknader om FKT-tiltak.
- Det er et krav om at drift og hold av produksjonsdyr er i samsvar med dyrevelferdsloven bestemmelser for at tilskuddet skal kunne gis.
- Tiltaket skal være innenfor annet gjeldende regelverk.

Utbetaling

Tilskuddet vil bli utbetalt etterskuddsvis når det er sendt inn sluttrapport med regnskap. For søkere som er registrert i merverdiavgiftsregisteret, skal kostnadene med tiltaket beregnes uten MVA.

Tilbakebetaling

Brudd på fastsatte vilkår kan resultere i at tilskuddet ikke blir utbetalt, eller at hele eller deler av tilskuddet kreves tilbakebetalt. Videre kan beløpet kreves tilbakebetalt dersom søker har mottatt tilskudd i strid med redelighet og god tro. Utbetalt tilskudd kan også kreves tilbakebetalt dersom

søker uaktsomt har gitt feilaktige, mangelfulle eller misvisende opplysninger. Det samme gjelder dersom utbetalingen skyldes feil fra myndighetenes side, og søker burde ha forstått dette.

Saksopplysninger

Statsforvalteren understreker betydningen av en god rapportering med hovedvekt på om tiltaket har hatt en tapsforebyggende effekt. Regnskapsbilag skal oppbevares i minst 10 år eller i henhold til Regnskapsloven dersom mottaker er underlagt denne. Kontrolltiltak kan bli iverksatt av Statsforvalteren eller Riksrevisjonen for å sikre at bruken av midlene har skjedd i samsvar med forutsetningen.

Klage

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker etter underretning om vedtak. Eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringene som ønskes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, postboks 1405, 8002 Bodø / sfnopost@statsforvalteren.no

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Charlotte Holmstad Arnesen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1 Tilsynslogg sau

Kopi til:

Mattilsynet - Region Nord
Statens naturoppsyn

Felles postmottak, Postboks 383

2381 Brumunddal

JENSSEN TORE
raftsundveien 904
8325 TENGELFJORD
Att.Tore Jenssen

Saksbehandler, innvalgstelefon

Signe Hjellevad Jørgensen, +4775531539

Vedtak - tilsagn om midler til akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader - 2025 - Tore Jensen - Hadsel

Statsforvalteren i Nordland viser til telefonsamtale med Tore Jenssen den 26. mai 2025 om tap av sau til kongeørn, og søknad om akuttmidler til å leie inn ekstra tilsyn samme dag. Det ble gitt muntlig tilsagn om midler i telefonsamtale og dette må anses som et formelt skriftlig vedtak på saken.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland gir med oppgitte vilkår tilsagn om akuttmidler på inntil kr. 10 000,- til Tore Jenssen. Midlene skal gå til ekstraordinært tilsyn av sau i perioden 27. mai til og med 5. juni 2025.

Bakgrunn og begrunnelse

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak. Vi legger også vekt på føringer i gjeldende forvaltningsplan for rovvilt i Nordland, samt Miljødirektorats veiledning for behandling av søknader om akutte taksforebyggende tiltak mot rovviltskader.

Den 25. mai undersøkte SNO et nylig drept lam i din besetning, som ble dokumentert tapt til kongeørn. Dagen etter ble det funnet ytterligere ett lam på samme plass, men det var ikke mulig for SNO å fastslå dødsårsak. Du plages av kongeørn i beiteområdet, og ønsker midler til å intensivere tilsynet ytterligere på kveld, natt og tidlig morgen for å forebygge eventuelle ytterligere tap av lam til kongeørn.

Rovviltneemnda i Nordland setter årlig av midler til taksforebyggende tiltak i akutte situasjoner. I henhold til FKT-forskrifta § 5 Tiltak med direkte taksreduserende effekt bufe, kan foretak med bufe søke midler til akutte tiltak som har en direkte taksreduserende effekt, eller der slik effekt kan oppnås med kombinasjon av tiltak. Hvilke tiltak som i størst mulig grad gir denne effekten, kan variere mellom beiteområder, tid på året, samt hvilke rovviltarter som er til stedet i beiteområde. Statsforvalteren må derfor vurdere hvilke tiltak som i det enkelte område gir en direkte taksreduserende effekt.

For at en søknad om akutte tiltak skal kunne innvilges, bør følgende kriterier være til stedet:

- det må være dokumentert et visst skadeomfang fra fredet rovvilt,
- potensialet for framtidig og vedvarende skade må være til stedet og
- skadesituasjonen må være akutt og pågående.

Om ekstraordinært tilsyn av sau er det i forvaltningsplanen gitt følgende føringer:

- Midlene skal brukes til tilsyn utenfor normal arbeidstid (08:00 – 16:00)
- Standard satser:
 - Sauetall over 1500 dyr: inntil 15 000,- for en 10-dagers periode.
 - Sauetall under 1500 dyr: inntil 10 000,- for en 10-dagers periode.
- Kvitteringer på direkte utlegg samt leie av tilsynspersonell kan dekkes.

I områder hvor det de siste årene har vært betydelige tap pga. rovvilt, er det ved registrerte tap aktuelt å innvilge midler til tilsyn selv om kriteriene for en akuttsituasjon ikke er oppfylt. Spesielt gjelder dette utenfor prioriterte rovviltområder.

På bakgrunn av skadesituasjon og skadepotensial vurderer Statsforvalteren at det er grunnlag for å gi tilsagn om akuttmidler til å intensivere tilsynet. Tiltaket kan være tapsreducerende og eventuelt avdekke ytterligere tap. Hvis tapssituasjonen utvikler seg, kan du ta kontakt med Statsforvalteren for en ny vurdering av tiltak.

Vilkår

- Tilskuddet skal brukes til ekstraordinært tilsyn i tillegg til det ordinære tilsynet som beitebruker skal gjennomføre i henhold til dyrevelferdsloven.
- Midlene kan brukes til å dekke direkte utlegg, samt leie av tilsynspersonell. Dersom tilskuddet skal dekke ekstraordinært tilsyn som utføres av beitebruker selv, må det sammen med rapporten sendes inn tilsynsliste som viser både ordinært og ekstraordinært tilsyn.
- Midlene skal brukes til tilsyn på kveld, natt og morgen. Tilskuddsmottaker skal umiddelbart underrette Statsforvalteren dersom noen av forutsetningene for gjennomføring (teknisk/faglig, økonomisk eller framdriftmessig) endres, slik at hele eller deler av tiltaket ikke lar seg gjennomføre.
- Rapporteringen skal skje i det elektroniske søknadssenteret **innen 1. september 2025**. Det skal føres regnskap som skal sendes inn sammen med rapporten. Det skal legges ved kopi av bilag for de faktiske utgiftene knyttet til det utførte tiltaket, med betalingsbekreftelse i form av bankutskrift, dokumentasjon fra regnskapskontor eller lignende. Dersom rapporteringsfristen ikke overholdes, kan tilsagnet bortfalle.
- Manglende rapportering kan videre føre til avslag på framtidige søknader om FKT-tiltak.
- Det er et krav om at drift og hold av produksjonsdyr er i samsvar med dyrevelferdsloven bestemmelser for at tilskuddet skal kunne gis.
- Tiltaket skal være innenfor annet gjeldende regelverk.

Utbetaling

Tilskuddet vil bli utbetalt etterskuddsvis når det er sendt inn sluttrapport med regnskap. For søkere som er registrert i merverdiavgiftsregisteret, skal kostnadene med tiltaket beregnes uten MVA.

Tilbakebetaling

Brudd på fastsatte vilkår kan resultere i at tilskuddet ikke blir utbetalt, eller at hele eller deler av tilskuddet kreves tilbakebetalt. Videre kan beløpet kreves tilbakebetalt dersom søker har mottatt tilskudd i strid med redelighet og god tro. Utbetalt tilskudd kan også kreves tilbakebetalt dersom

søker uaktsomt har gitt feilaktige, mangelfulle eller misvisende opplysninger. Det samme gjelder dersom utbetalingen skyldes feil fra myndighetenes side, og søker burde ha forstått dette.

Saksopplysninger

Statsforvalteren understreker betydningen av en god rapportering med hovedvekt på om tiltaket har hatt en tapsforebyggende effekt. Regnskapsbilag skal oppbevares i minst 10 år eller i henhold til Regnskapsloven dersom mottaker er underlagt denne. Kontrolltiltak kan bli iverksatt av Statsforvalteren eller Riksrevisjonen for å sikre at bruken av midlene har skjedd i samsvar med forutsetningen.

Klage

Dette vedtaket kan klages på innen tre uker etter at brevet er mottatt. En eventuell klage skal angi hvilket vedtak det klages på, og den eller de endringene som ønskes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, postboks 1405, 8002 Bodø / sfnopost@statsforvalteren.no

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Signe Hjellevad Jørgensen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1

Tilsynslogg sau

BALVATN REINBEITEDISTRIKT
c/o Kristine Blind Helland
8255 RØKLAND
Att.Kristine Maria Blind Aasen Helland

Saksbehandler, innvalgstelefon
Charlotte Holmstad Arnesen, 75 54 78 20

Vedtak - Tilsagn om midler til akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader 2025 - Balvatn reinbeitedistrikt

Statsforvalteren i Nordland viser til telefonsamtaler med Balvatn reinbeitedistrikt v/Kristine Blind Helland i perioden 22. til 27. mai 2025 om rovviltsituasjonen i distriktet.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland gir med oppgitte vilkår tilsagn om akuttmidler på inntil kr 15 000,- til Balvatn reinbeitedistrikt. Midlene skal gå til å leie inn mannskap til ekstraordinært tilsyn i forbindelse med kalvinga og merarbeid knyttet til dette i perioden 26. mai til og med 5. juni 2025.

Bakgrunn og begrunnelse

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak. Vi legger også vekt på føringer i gjeldende forvaltningsplan for rovvilt i Nordland, samt Miljødirektoratets veiledning for behandling av søknader om akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader.

I perioden 11. – 15. mai er det funnet seks døde kalver som SNO har undersøkt, hvorav fire av disse er påvist tapt av kongeørn. Du opplever betydelig rovviltaktivitet i distriktet av både jerv og kongeørn. Den 26. mai 2025 besluttet Miljødirektoratet ekstraordinært uttak av jervehi i distriktet.

Distriktet har allerede mottatt midler til intensiv gjeting i kalvinga og tilleggsføring av simlerein i forbindelse med dette gjennom ordinære FKT-midler. Likevel anses det som hensiktsmessig å sette på ekstra mannskap for å forhindre eventuelle framtidige tap av kalv i en fortsatt sårbar periode.

Rovviltneemnda i Nordland setter årlig av midler til tapsforebyggende tiltak i akutte tapssituasjoner. I henhold til FKT-forskriften § 6 Tiltak med direkte tapsreduserende effekt tamrein, kan foretak med tamrein søke om midler til tiltak som har en direkte tapsreduserende effekt, eller der slik effekt kan oppnås ved kombinasjon av tiltak. Hvilke tiltak som i størst mulig grad gir denne effekten, kan variere mellom beiteområder, tid på året, samt hvilke rovviltarter som er til stede i beiteområdet. Statsforvalteren må derfor ved vurdering av tiltak ta hensyn til hva som i det enkelte området gir en direkte tapsreduserende effekt.

Disse midlene kan blant annet brukes til intensiv gjeting som forebyggende tiltak i akutte tapssituasjoner.

For at en søknad om akutte tiltak skal innvilges bør følgende kriterier være til stede:

- det må være dokumentert et visst skadeomfang fra fredet rovvilt,
- potensialet for fremtidig og vedvarende skade må være til stede og
- skadesituasjonen må være akutt og pågående.

Ut fra skadesituasjonen og rovviltforekomsten i området vurderer Statsforvalteren at det er grunnlag for å gi tilsagn om akuttmidler til å intensivere gjetingen. Økt tilsyn kan bidra til at siidaandelene kan få en bedre oversikt over situasjonen og eventuelt forebyggende ytterligere tap.

Vilkår

- FKT-midlene skal brukes til tilsyn utover det reineier må forvente å gjøre selv som dyreeier og næringsutøver. Tilskuddet skal derfor brukes til å dekke direkte kostnader knyttet til evt. merarbeid som reineier selv gjør, eller til å leie inn ekstra gjeter/mannskap. Tilskuddsmottaker skal umiddelbart underrette Statsforvalteren dersom noen av forutsetningene for gjennomføring (teknisk/faglig, økonomisk eller framdriftsmessig) endres, slik at hele eller deler av tiltaket ikke lar seg gjennomføre som planlagt.
- Det skal leveres en sluttrapport i det elektroniske søknadssenteret **innen 1. august 2025**. Rapporten skal inneholde tilsynslogg, dokumenterte direkteutgifter og utgifter ved bruk av gjeter (dokumenteres med faktura (forutsatt at gjeter har eget org.nr. og fakturer for arbeid) eller ved lønnsutbetaling)
- Manglende rapportering kan føre til avslag på fremtidige FKT-søknader.
- Det er krav om at drift og hold av produksjonsdyr er i samsvar med dyrevelferdsloven og reindriftingslovens bestemmelser for at tilskuddet skal kunne gis. Tiltaket må være innenfor gjeldende regelverk.
- Tiltaket må være i tråd med gjeldende bruksregler for distriktet.

Utbetaling

Tilskudd vil bli utbetalt etterskuddsvis når det er sendt inn sluttrapport med regnskap. For søkere som er registrert i merverdiavgiftsregisteret, skal kostnadene med tiltaket beregnes uten MVA. Tilskuddet skal utbetales til distriktets konto knyttet til distriktets organisasjonsnummer.

Tilbakebetaling

Brudd på fastsatte vilkår kan resultere i at tilskudd ikke blir utbetalt, eller at hele eller deler av tilskuddet kreves tilbakebetalt. Videre kan beløpet kreves tilbakebetalt dersom søker har mottatt tilskudd i strid med redelighet og god tro. Utbetalt tilskudd kan også kreves tilbakebetalt dersom søker uaktsomt har gitt feilaktige, mangelfulle eller misvisende opplysninger. Det samme gjelder dersom utbetalingen skyldes feil fra myndighetens side, og søker burde ha forstått dette.

Saksopplysninger

Statsforvalteren understreker betydningen av en god rapportering med hovedvekt på om tiltaket har hatt en tapsforebyggende effekt. Regnskapsbilaget skal oppbevares i 10 år eller i hht. regnskapsloven dersom mottaker er underlagt denne. Kontrolltiltakene kan bli iverksatt av Statsforvalteren eller riksrevisjonen for å sikre at bruken av midlene har skjedd i samsvar med forutsetningene.

Klage

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker etter brevet er mottatt. Eventuell klage skal angi hvilket vedtak det klages på, og den eller de endringene som ønskes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, postboks 1405, 8002 Bodø.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Charlotte Holmstad Arnesen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 FKT Tilsynslogg intensiv gjeting av rein

Kopi per e-post:

Mattilsynet, region nord
Statens naturoppsyn, Nordland

SAGFJORDEN BEITELAG
HAMARØYVEIEN 3365
8260 INNHAVET
Att.Ragnhild Engan

Saksbehandler, innvalgstelefon

Signe Hjellevad Jørgensen, +4775531539

Vedtak - tilsagn om midler til akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader - 2025 - SAGFJORDEN BEITELAG - Hamarøy

Statsforvalteren viser til telefonsamtaler med Sagfjorden beitelag v/ Ragnhild Engan den 2. og 3. juni om rovviltsituasjonen i beiteområdet og tap av sau til gaupe, samt søknad av 4. juni om akuttmidler til å leie inn ekstra tilsyn.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland gir med oppgitte vilkår tilsagn om akuttmidler på inntil kr 15 000,- til Sagfjorden beitelag. Midlene skal gå til ekstraordinært tilsyn av sau i perioden 4. juni til og med 14. juni 2025.

Bakgrunn og begrunnelse

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak. Vi legger også vekt på føringer i gjeldende forvaltningsplan for rovvilt i Nordland, samt Miljødirektoratets veiledning for behandling av søknader om akutte tapsforebyggende tiltak mot rovviltskader.

Den 1. juni undersøkte SNO et ferskt kadaver i Rota hvor dødsårsak ikke kunne fastsettes. Samme dag ble det funnet og undersøkt et skadet lam, hvor skaden kunne dokumenteres som påført av gaupe. Lammet måtte avlives som følge av skadene. Videre ble et tredje skadet lam funnet natt til 2. juni, og etter undersøkelse fra SNO ble skadevolder satt til gaupe med vurdering «usikker». Også dette lammet ble avlivet som følge av skadene. Dere skriver i søknaden at det til sammen mangler 12 lam i flokken som ble sluppet i det aktuelle beiteområdet. Dere ønsker nå midler til å intensivere tilsynet og leie inn gjeter for å forebygge eventuelle ytterligere tap.

Rovviltnemnda i Nordland setter årlig av midler til tapsforebyggende tiltak i akutte situasjoner. I henhold til FKT-forskrifta § 5 Tiltak med direkte tapsreduserende effekt bufe, kan foretak med bufe søke midler til akutte tiltak som har en direkte tapsreduserende effekt, eller der slik effekt kan oppnås med kombinasjon av tiltak. Hvilke tiltak som i størst mulig grad gir denne effekten, kan variere mellom beiteområder, tid på året, samt hvilke rovviltarter som er til stedet i beiteområdet.

Statsforvalteren må derfor vurdere hvilke tiltak som i det enkelte område gir en direkte tapsreduserende effekt.

For at en søknad om akutte tiltak skal kunne innvilges, bør følgende kriterier være til stede:

- Det må være dokumentert et visst skadeomfang fra fredet rovvilt,
- Potensialet for framtidig og vedvarende skade må være til stede og
- Skadesituasjonen må være akutt og pågående.

Om ekstraordinært tilsyn av sau er det i forvaltningsplanen gitt følgende føringer:

- Midlene skal brukes til tilsyn utenfor normal arbeidstid (08:00 – 16:00)
- Standard satser:
 - Sauetall over 1500 dyr: inntil 15 000,- for en 10-dagersperiode.
 - Sauetall under 1500 dyr: inntil 10 000,- for en 10-dagersperiode,
- Kvitteringer på direkte utlegg samt leie av tilsynspersonell kan dekkes.

I områder hvor det de siste årene har vært betydelige tap pga. rovvilt, er det ved registrerte tap aktuelt å bevilge midler til tilsyn selv om kriteriene for en akuttsituasjon ikke er oppfylt. Spesielt gjelder dette utenfor prioriterte rovviltområder.

På bakgrunn av skadesituasjon og skadepotensial vurderer Statsforvalteren at det er grunnlag for å gi tilsagn om akuttmidler til å intensivere tilsynet. Tiltaket kan være tapsreduserende og eventuelt avdekke ytterligere tap. Vi viser til at dere i søknaden har satt opp tilsyn for en periode fra 4. juni til og med 30. juni. Akutte tapsforebyggende tiltak skal håndtere akutte tapssituasjoner og derfor begrenses til et kortere tidsperiode, jf. Miljødirektoratets veiledning og forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland. Vi finner det derfor riktig å kun gi akuttmidler for en 10-dagers periode i henhold til praksis. Hvis tapssituasjonen vedvarer eller utvikler seg etter perioden, kan dere ta kontakt med Statsforvalteren for eventuelt vurdere videre akutte tiltak.

Vilkår

- Tilskuddet skal brukes til ekstraordinært tilsyn i tillegg til det ordinære tilsynet som beitebruker skal gjennomføre i henhold til dyrevelferdsloven.
- Midlene kan brukes til å dekke direkte utlegg, samt leie av tilsynspersonell. Dersom tilskuddet skal dekke ekstraordinært tilsyn som utføres av beitebruker selv, må det sammen med rapporten sendes inn tilsynsliste som viser både ordinært og ekstraordinært tilsyn.
- Midlene skal brukes til tilsyn på kveld, natt og morgen. Tilskuddsmottaker skal umiddelbart underrette Statsforvalteren dersom noen av forutsetningene for gjennomføring (teknisk/faglig, økonomisk eller framdriftmessig) endres, slik at hele eller deler av tiltaket ikke lar seg gjennomføre.
- Rapporteringen skal skje i det elektroniske søknadssenteret **innen 1. oktober 2025**. Det skal føres regnskap som skal sendes inn sammen med rapporten. Det skal legges ved kopi av bilag for de faktiske utgiftene knyttet til det utførte tiltaket, med betalingsbekreftelse i form av bankutskrift, dokumentasjon fra regnskapskontor eller lignende. Dersom rapporteringsfristen ikke overholdes, kan tilsagnet bortfalle.
- Manglende rapportering kan videre føre til avslag på framtidige søknader om FKT-tiltak.
- Det er et krav om at drift og hold av produksjonsdyr er i samsvar med dyrevelferdsloven bestemmelser for at tilskuddet skal kunne gis.
- Tiltaket skal være innenfor annet gjeldende regelverk.

Utbetaling

Tilskuddet vil bli utbetalt etterskuddsvis når det er sendt inn sluttrapport med regnskap. For søkere som er registrert i merverdiavgiftsregisteret, skal kostnadene med tiltaket beregnes uten MVA.

Tilbakebetaling

Brudd på fastsatte vilkår kan resultere i at tilskuddet ikke blir utbetalt, eller at hele eller deler av tilskuddet kreves tilbakebetalt. Videre kan beløpet kreves tilbakebetalt dersom søker har mottatt tilskudd i strid med redelighet og god tro. Utbetalt tilskudd kan også kreves tilbakebetalt dersom søker uaktsomt har gitt feilaktige, mangelfulle eller misvisende opplysninger. Det samme gjelder dersom utbetalingen skyldes feil fra myndighetenes side, og søker burde ha forstått dette.

Saksopplysninger

Statsforvalteren understreker betydningen av en god rapportering med hovedvekt på om tiltaket har hatt en tapsforebyggende effekt. Regnskapsbilag skal oppbevares i minst 10 år eller i henhold til Regnskapsloven dersom mottaker er underlagt denne. Kontrolltiltak kan bli iverksatt av Statsforvalteren eller Riksrevisjonen for å sikre at bruken av midlene har skjedd i samsvar med forutsetningen.

Klage

Dette vedtaket kan klages på innen tre uker etter at brevet er mottatt. En eventuell klage skal angi hvilket vedtak det klages på, og den eller de endringene som ønskes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, postboks 1405, 8002 Bodø / sfnopost@statsforvalteren.no.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Signe Hjellegstad Jørgensen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1 Tilsynslogg sau

Kopi per e-post:

Mattilsynet – Region nord
Statens naturoppsyn, Nordland

SAGFJORDEN BEITELAG
Krokan Gård
8260 INNHAVET

Saksbehandler, innvalgstelefon
Signe Hjellevad Jørgensen, +4775531539

Vedtak - avslag på søknad om tillatelse til skadefelling av gaupe i Hamarøy kommune

Statsforvalteren viser til søknad fra Sagfjorden beitelag om tillatelse til skadefelling av en gaupe i Rotaområdet. Vi mottok søknaden per e-post 4. juni og ga i e-post beskjed samme dag om at søknaden var mottatt og at det per da ikke var aktuelt å innvilge søknaden. Dette må anses som et formelt skriftlig vedtak på saken.

Vedtak

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 bokstav b), jf. rovviltforskriften § 9, avslår Statsforvalteren søknaden om skadefelling av gaupe i Hamarøy kommune.

Grunnlag for avgjørelsen

Lovgrunnlag, kvote for betinget skadefelling og regional forvaltningsplan

Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rovviltforskrifta § 9. Betinget skadefelling er vedtak med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 første ledd b) om felling av enkeltindivider av rovvilt for å stanse eller forhindre skader på husdyr, tamrein eller annen eiendom. Rovviltforskrifta § 9 gir Statsforvalteren myndighet til å fatte vedtak om iverksetting av skadefelling innenfor kvote for betinget skadefelling fastsatt av rovviltnemnd, jf. rovviltforskrifta § 8 eller Miljødirektoratet, jf. § 13.

I vurderingen av om det skal iverksettes felling, skal Statsforvalteren drøfte skjønnskriteriene i rovviltforskrifta § 9, andre ledd bokstav a til d:

- a) Området betydning som beitemark
- b) Skadenes omfang og utvikling
- c) Potensialet for framtidige skader
- d) Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

En skadefellingstillatelse skal være rettet mot bestemte skadegjørende individ, og vedtaket skal være begrenset i tid, rom og antall dyr.

Rovviltnemnda i region 7 – Nordland fastsatte i vedtak av 11. februar 2025 en kvote på fem (5) betinga skadefellingstillatelser på gaupe i Nordland for perioden 1. juni 2025 til og med 15. februar 2026. Det er per dags dato ikke felt noen dyr på denne kvoten i Nordland. Kvoten er påklaget og Rovviltnemnda har oversendt klagen til Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse.

Kunnskapsgrunnlaget og hensynet til gaupebestanden

Naturmangfoldlovens formålsbestemmelse (§ 1): *«Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur».*

Etter naturmangfoldloven § 1 og § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivarettatt på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal likevel avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på en annen måte eller i et annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning.

Etter naturmangfoldloven § 18 andre ledd fremgår det at vedtak etter bestemmelsens første ledd bokstav b) bare kan treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse. Statsforvalteren legger til grunn at vurderingen av dette beror på flere forhold, bl.a. ut fra hvilken grense (kvote) som er satt for uttaket og hvilke andre trusselfaktorer bestanden er utsatt for.

Region 7 (Nordland) skal ha 10 årlige ynglinger av gaupe, jf. rovviltforskrifta § 4 første ledd bokstav g). Statsforvalteren viser videre til tilgjengelig kunnskap om gaupas bestandssituasjon og utvikling i Norge og Nordland. Vinteren 2023/2024 ble det estimert at det var 13,5 familiegrupper av gaupe i fylket og snittet de siste tre årene er på 10,3 familiegrupper, jf. NINA rapport 2475 «Antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2024». De regionale prognosene i Nordland for antall familiegrupper av gaupe før jakt i 2025 er på 12,8 familiegrupper (75 % CI på 9,9 – 16,2) og det er 13 % sannsynlighet for at Nordland vil ligge under bestandsmålet i 2025. Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen gaupebestanden utsettes for, jf. naturmangfoldloven § 10. Gaupebestanden er ikke avgrenset av tilgjengelig areal, og det har vært registrert lite sykdom på gaupe i Norge annet enn skabb. Det ble imidlertid påvist fugleinfluensa hos en gaupe i Troms i desember 2024. Vi er ikke kjent med andre sykdomstilfeller utover dette. Utover enkelte påkjørsler skjer avgangen av gaupe i hovedsak gjennom kvotejakt og skadefelling, slik at miljøforvaltningen i stor grad har oversikt over den samlede belastningen gaupa utsettes for.

4. november 2024 vedtok Rovviltnemnda en kvote på 15 gauper, hvorav 6 hunndyr, for jakt på gaupe i Nordland i 2025. Kvoten ble fylt, og to hanngauper, en voksen og ett ungdyr, ble felt i Hamarøy kommune i henholdsvis februar og mars 2025.

På bakgrunn av kunnskap fra det nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt, NINA rapport 2475, Rovbase 3.0 og forvaltningsplanen for rovvilt i region 7, anser vi at kravet til kunnskapsgrunnlaget er godt nok til å fatte vedtak i saken, jf. naturmangfoldloven § 8. Vi anser at kravet i naturmangfoldloven § 5 om at arten skal forekomme i levedyktig bestand i sine naturlige utbredelsesområder som oppfylt.

Føre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9, kommer til anvendelse i situasjoner hvor man ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig til å fatte vedtak. Etter Statsforvalterens syn er det ikke tilfelle i denne saken.

Skadesituasjonen

Den 1. juni undersøkte SNO et ferskt kadaver i Rota hvor dødsårsak ikke kunne fastsettes. Samme dag ble det funnet og undersøkt et skadet lam, hvor skaden kunne dokumenteres som påført av gaupe. Lammet måtte avlives som følge av skadene. Videre ble et tredje skadet lam funnet natt til 2. juni, og etter undersøkelse fra SNO ble skadevolder satt til gaupe med vurdering «usikker». Også dette lammet ble avlivet som følge av skadene. I søknad om tillatelse til skadefelling opplyser dere i tillegg om at det manglet 12 lam da tilsynet samlet alle dyrene dagen etter skadene ble oppdaget. Beitelaget mottok akuttmidler for perioden 4. - 14. juni, til å leie inn gjeter og intensivere tilsynet. Det er ikke registrert noen nye skader i besetningen eller beitelaget i Rovbase siden 2. juni. Den 6. juni undersøkte imidlertid SNO en rein, funnet nord for skadeområdet, som ble påvist tapt til gaupe.

Statsforvalterens vurdering

Terskelen for innvilgelse av skadefelling skal differensieres i henhold til prinsippet om geografisk differensiering. Det aktuelle området er i vedtatt forvaltningsplan for region 7 – Nordland avsatt som byrdefordelingsområdet for gaupe, hvor både beitedyr og gaupe er prioritert. Beitebrukerne i byrdefordelingsområdet må forholde seg til at de driver næring i områder hvor det kan være forekomst av gaupe. Statsforvalteren har vektlagt dette i vurderingen av terskel for å iverksette skadefelling i området.

Områdets betydning som beitemark

Det aktuelle området befinner seg i deler av beiteområdene til Sagfjorden beitelag. I søknaden opplyses det om at det på søknadstidspunktet var sluppet totalt 13 sau og 25 lam i området. Vi legger til grunn at det vil bli sluppet betydelig større antall dyr i området fremover, og at området har stor betydning som beitemark. Det er også tamreindrift i området.

Skadenes omfang og utvikling

1 og 2. juni ble det funnet tre skadde/drepte dyr i Rota. Ved kadaverundersøkelse fra SNO ble en av skadene påvist som forårsaket av gaupe, en av skadene ble vurdert som en usikker gaupeskade og for kadaveret kunne ikke dødsårsak fastsettes. Begge de skadde lammene måtte avlives som følge av skadene. Det mangler i tillegg flere lam i besetningen. Det har nå gått over en uke siden siste påviste skade. Statsforvalteren vurderer at omfanget og fordelingen av skader, slik situasjonen fremstår per nå, ikke er tilstrekkelig til å iverksette skadefelling, jf. vilkåret om akutt og pågående tapssituasjon i rovviltforskriften § 9.

Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

Beitelaget fikk tilsagn om akuttmidler for perioden 4. – 14. juni, til å leie inn gjeter og intensivere tilsynet for å forebygge ytterligere tap. Videre har beitelaget også mottatt ordinære FKT-midler, blant annet til tilsyn med kadaverhund for å øke kunnskapsgrunnlaget.

Statsforvalteren vurderer at det foreligger et potensial for framtidige skader på sau forårsaket av gaupe, jf. rovviltforskrifta § 9 c). Dersom det oppstår nye, ferske tap forårsaket av gaupe, kan Statsforvalteren kontaktes på nytt for å vurdere eventuelle videre tiltak.

Konklusjon

En skadefellingstillatelse har til hensikt å stanse en akutt og pågående skadesituasjon. Det er ikke påvist nye tap forårsaket av gaupe siden 2. juni. Per nå kan vi ikke anse situasjonen som akutt og pågående. Dersom situasjonen skulle endre seg og det blir funnet flere ferske tap forårsaket av gaupe, kan Statsforvalteren kontaktes for en ny vurdering av saken.

Saksopplysning

Dette vedtaket blir kunngjort i Miljøvedtaksregisteret ([Miljøvedtaksregisteret](#)) og ved utsendelse av adressatene på kopilista.

Klage

Dette vedtaket kan klages på innen tre uker etter at brevet er mottatt. En eventuell klage skal angi hvilket vedtak det klages på, og den eller de endringene som ønskes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, postboks 1405, 8002 Bodø / sfnopost@statsforvalteren.no.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Signe Hjellevstad Jørgensen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Hamarøy kommune
Stålggo-Hábmer reinbeitedistrikt v/ Per Isak Labba

Marie Hamsuns vei 3	8294	Hamarøy
Hellandsveien 231	8270	DRAG

Kopi per e-post:

Statens naturoppsyn, Nordland
Mattilsynet, region nord

ROGER JAKOBSEN

Seinesveien 74

8519 NARVIK

Saksbehandler, innvalgstelefon

Charlotte Holmstad Arnesen, 75 54 78 20

Vedtak - tilsagn om midler til akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader 2025 - Roger Jakobsen - Narvik

Statsforvalteren viser til telefonsamtale med Roger Jakobsen den 27. juni 2025 om rovviltsituasjonen i beiteområde. Vi viser også til telefonsamtale den 30. juni og 1. juli om tap av sau til gaupe. Det ble den 1. juli gitt muntlig tilsagn om midler til akutte forebyggende tiltak, og dette anses som et formelt skriftlig vedtak på saken. Videre viser vi til at det den 1. juli også ble gitt tillatelse til skadefelling av én gaupe i forbindelse med skadesituasjon av Statsforvalteren i Troms og Finnmark. Gaupa ble felt den 2. juli 2025.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland gir med oppgitte vilkår tilsagn om akuttmidler på inntil kr 10 000,- til Roger Jakobsen. Midlene skal gå til ekstraordinært tilsyn av sau i perioden 1. – 10. juli 2025.

Bakgrunn og begrunnelse

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak, samt Miljødirektoratets veiledning for behandling av søknader om akutte tapsforebyggende tiltak. Videre legger vi vekt på føringer i gjeldende forvaltningsplan for rovvilt i Nordland.

Du tok kontakt med Statsforvalteren den 27. juni på bakgrunn av viltkamerabilder som avbildet gaupe og sau ved samme lokalitet med relativt korte tidsintervaller. Den 30. juni tok du igjen kontakt etter at du hadde funnet fire døde lam som du forventet var tapt til gaupe. Mens rovviltkontakten var på stedet senere på kvelden, ble det aktivert et dødsvarsel på et lam til i nærheten. Varselet var reelt og også dette lammet var dødt. Alle dyra ble undersøkt og fire av de fem lamma ble påvist tapt til gaupe, mens det siste fikk påvist dødsårsak ukjent fredet rovvilt. Du ønsket å leie inn kadaverhund og få flere folk ut i beiteområde for å forebygge ytterligere tap, samt og eventuelt avdekke ytterligere tap. Samtidig søkte du Statsforvalteren i Troms og Finnmark, som etter samarbeidsavtalen mellom rovviltneemnda i region 7 og 8 har ansvar for blant annet iverksetting av skadefelling i samarbeidsområde mellom de to regionene, om skadefelling av gaupe. Det ble gitt tillatelse til skadefelling av én gaupe den 1. juli 2025. Likevel ønsket du å sette på ekstra mannskap for å få bedre oversikt i beiteområde.

Rovviltnemnda i Nordland setter årlig av midler til tapsforebyggende tiltak i akutte situasjoner. I henhold til FKT-forskrifta § 5 Tiltak med direkte tapsreduserende effekt bufe, kan foretak med bufe søke midler til akutte tiltak som har en direkte tapsreduserende effekt, eller der slik effekt kan oppnås med kombinasjon av tiltak. Hvilke tiltak som i størst mulig grad gir denne effekten, kan variere mellom beiteområder, tid på året, samt hvilke rovviltarter som er til stedet i beiteområdet. Statsforvalteren må derfor vurdere hvilke tiltak som i det enkelte område gir en direkte tapsreduserende effekt. For at en søknad om akutte tapsforebyggende tiltak skal kunne innvilges, bør følgende kriterier være til stede:

- det må være dokument et visst skadeomfang fra fredet rovvilt,
- potensialet for framtidige og vedvarende skade må være til stede og
- skadesituasjonen må være akutt og pågående.

For ekstraordinært tilsyn av sau er det gitt følgende føringer i forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland:

- Midlene skal brukes til tilsyn utenfor normal arbeidstid (08:00 – 16:00)
- Standard satser:
 - Sauetall over 1500 dyr: inntil 15 000,- for en 10-dagersperiode
 - Sauetall under 1500 dyr: inntil 10 000,- for en 10-dagersperiode
- Kvitteringer på direkte utlegg, samt leie av tilsynspersonell kan dekkes.

I områder hvor det de siste årene har vært betydelige tap til fredet rovvilt, er det ved registrerte tap aktuelt å bevilge midler til tilsyn selv om kriteriene for en akuttsituasjon ikke er oppfylt. Spesielt gjelder dette utenfor prioriterte rovviltområder.

Statsforvalteren viser til at det ble gitt tillatelse til felling av én gaupe i forbindelse med skadene. Likevel vurderer Statsforvalteren at det er grunnlag for å delvis innvilge søknaden om midler til ekstraordinært tilsyn. Vi anser det som hensiktsmessig å få en oversikt over dyra i beiteområdet, og at akutt tilsyn med kadaverhundekvipasje kan virke forebyggende, samt eventuelt avdekke ytterligere tap. Vi viser imidlertid til at du har oppført tilsyn for 20 dager. Akutte tapsforebyggende tiltak håndtere akutte tapssituasjoner og er derfor begrenses til kortere tidsperiode, jf. Miljødirektoratets veileder og forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland. Vi finner det derfor riktig å kun gi akuttmidler for en 10-dagers periode i henhold til vår praksis. Hvis tapssituasjonen vedvarer eller utvikler seg, kan du ta kontakt med Statsforvalteren for eventuelt å vurdere videre akutte tiltak.

Vilkår

- Tilskuddet skal brukes til ekstraordinært tilsyn i tillegg til det ordinære tilsynet som beitebruker skal gjennomføre i henhold til dyrevelferdsloven.
- Midlene kan brukes til å dekke direkte utlegg, samt leie av tilsynspersonell/kadaverhundekvipasje. Dersom tilskuddet skal dekke ekstraordinært tilsyn som utføres av beitebruker selv, må det sammen med rapporten sendes inn tilsynslistene som viser både ordinært og ekstraordinært tilsyn.
- Midlene skal brukes til tilsyn på kveld, natt og morgen.
- Tilskuddsmottaker skal umiddelbart underrette Statsforvalteren dersom noen av forutsetningene for gjennomføring (teknisk/faglig, økonomisk eller framdriftmessig) endres, slik at hele eller deler av tiltaket ikke lar seg gjennomføre.
- Rapporteringen skal skje i det elektroniske søknadssenteret **innen 1. oktober 2025**. Det skal føres regnskap som skal sendes inn sammen med rapporten. Det skal legges ved kopi av

bilag for de faktiske utgiftene knyttet til det utførte tiltaket, med betalingsbekreftelse i form av bankutskrift, dokumentasjon fra regnskapskontor eller lignende. Dersom rapporteringsfristen ikke overholdes, kan tilsagnet bortfalle.

- Manglende rapportering kan videre føre til avslag på framtidige søknader om FKT-tiltak.
- Det er et krav om at drift og hold av produksjonsdyr er i samsvar med dyrevelferdslovens bestemmelser for at tilskuddet skal kunne gis.
- Tiltaket skal være innenfor annet gjeldende regelverk.

Utbetaling

Tilskuddet vil bli utbetalt etterskuddsvis når det er sendt inn sluttrapport med regnskap. For søkere som er registrert i merverdiavgiftsregisteret, skal kostnadene med tiltaket beregnes uten MVA.

Tilbakebetaling

Brudd på fastsatte vilkår kan resultere i at tilskuddet ikke blir utbetalt, eller at hele eller deler av tilskuddet kreves tilbakebetalt. Videre kan beløpet kreves tilbakebetalt dersom søker har mottatt tilskudd i strid med redelighet og god tro. Utbetalt tilskudd kan også kreves tilbakebetalt dersom søker uaktsomt har gitt feilaktige, mangelfulle eller misvisende opplysninger. Det samme gjelder dersom utbetalingen skyldes feil fra myndighetenes side, og søker burde ha forstått dette.

Saksopplysninger

Statsforvalteren understreker betydningen av en god rapportering med hovedvekt på om tiltaket har hatt en tapsforebyggende effekt. Regnskapsbilag skal oppbevares i minst 10 år eller i henhold til Regnskapsloven dersom mottaker er underlagt denne. Kontrolltiltak kan bli iverksatt av Statsforvalteren eller Riksrevisjonen for å sikre at bruken av midlene har skjedd i samsvar med forutsetningen.

Klage

Dette vedtaket kan klages på innen tre uker etter at brevet er mottatt. En eventuell klage skal angi hvilket vedtak det klages på, og den eller de endringene som ønskes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, postboks 1405, 8002 Bodø / sfnopost@statsforvalteren.no.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Charlotte Holmstad Arnesen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi per e-post:

Mattilsynet, region nord
Statens naturoppsyn, Nordland
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Narvik kommune

Vedlegg:
1

Tilsynslogg sau

FAUSKE OG SØRFOLD SAUEHOLDSFORENING
Tverråveien 32
8218 FAUSKE
Att.Bjørnar Sveli

Saksbehandler, innvalgstelefon

Charlotte Holmstad Arnesen, 75 54 78 20

Vedtak - tilsagn om midler til akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader - 2025 - FAUSKE OG SØRFOLD SAUEHOLDSFORENING

Statsforvalteren viser til telefonsamtale med Fauske saueholdsforening v/Bjørnar Sveli den 4. juli 2025 om rovviltsituasjonen i beiteområdet og tap av sau til gaupe, samt søknad om akutte tapsforebyggende tiltak samme dag. I telefonsamtalen stilte vi oss positiv til å finansiere ekstraordinært tilsyn.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland gir med oppgitte vilkår tilsagn om akuttmidler på inntil kr 15 000,- til Fauske saueholdsforening. Midlene skal gå til ekstraordinært tilsyn av sau i perioden 4. – 14. juli 2025.

Bakgrunn og begrunnelse

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak, samt Miljødirektoratets veiledning for behandling av søknader om akutte tapsforebyggende tiltak. Videre legger vi vekt på føringer i gjeldende forvaltningsplan for rovvilt i Nordland.

Den 3. juli undersøkte rovviltkontakten et gaupedrept lam ved Røvika. Tidligere i juni ble det funnet et lammekadaver ved Klungset hvor det ikke var mulig å fastslå dødsårsak. Det er flere sauebesetninger i område, men besetningen som har opplevd tap til gaupe beiter i området Røvika/Klungset. Gaupetapet var ferskt og dere ønsker å avdekke om det er mer tap i området, samt å forebygge eventuelle ytterligere tap. Dere ønsker midler til å intensivere tilsynet og benytte dere av kadaverhundekvipasje.

Rovviltnemnda i Nordland setter årlig av midler til tapsforebyggende tiltak i akutte situasjoner. I henhold til FKT-forskrifta § 5 Tiltak med direkte tapsreduserende effekt bufe, kan foretak med bufe søke midler til akutte tiltak som har en direkte tapsreduserende effekt, eller der slik effekt kan oppnås med kombinasjon av tiltak. Hvilke tiltak som i størst mulig grad gir denne effekten, kan variere mellom beiteområder, tid på året, samt hvilke rovviltarter som er til stedet i beiteområdet.

Statsforvalteren må derfor vurdere hvilke tiltak som i det enkelte område gir en direkte tapsreduserende effekt.

For at en søknad om akutte tapsforebyggende tiltak skal kunne innvilges, bør følgende kriterier være til stede:

- det må være dokument et visst skadeomfang fra fredet rovvilt,
- potensialet for framtidige og vedvarende skade må være til stede og
- skadesituasjonen må være akutt og pågående.

For ekstraordinært tilsyn av sau er det gitt følgende føringer i forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland:

- Midlene skal brukes til tilsyn utenfor normal arbeidstid (08:00 – 16:00)
- Standard satser:
 - Sauetall over 1500 dyr: inntil 15 000,- for en 10-dagersperiode
 - Sauetall under 1500 dyr: inntil 10 000,- for en 10-dagersperiode
- Kvitteringer på direkte utlegg, samt leie av tilsynspersonell kan dekkes.

I områder hvor det de siste årene har vært betydelige tap til fredet rovvilt, er det ved registrerte tap aktuelt å bevilge midler til tilsyn selv om kriteriene for en akuttsituasjon ikke er oppfylt. Spesielt gjelder dette utenfor prioriterte rovviltområder.

Skadesituasjonen er begrenset, likevel er det en fersk skade og Statsforvalteren vurderer på bakgrunn av rovviltforekomst i område, samt potensialet for framtidige skader, at det er grunnlag for å innvilge søknaden. Vi vurderer at tiltaket kan være tapsreduserende og at dere eventuelt kan avdekke ytterligere tap.

Vilkår

- Tilskuddet skal brukes til ekstraordinært tilsyn i tillegg til det ordinære tilsynet som beitebruker skal gjennomføre i henhold til dyrevelferdsloven.
- Midlene kan brukes til å dekke direkte utlegg, samt leie av tilsynspersonell/kadaverhundekvipasje. Dersom tilskuddet skal dekke ekstraordinært tilsyn som utføres av beitebruker selv, må det sammen med rapporten sendes inn tilsynsliste som viser både ordinært og ekstraordinært tilsyn.
- Midlene skal brukes til tilsyn på kveld, natt og morgen.
- Tilskuddsmottaker skal umiddelbart underrette Statsforvalteren dersom noen av forutsetningene for gjennomføring (teknisk/faglig, økonomisk eller framdriftsmessig) endres, slik at hele eller deler av tiltaket ikke lar seg gjennomføre.
- Rapporteringen skal skje i det elektroniske søknadssenteret **innen 1. oktober 2025**. Det skal føres regnskap som skal sendes inn sammen med rapporten. Det skal legges ved kopi av bilag for de faktiske utgiftene knyttet til det utførte tiltaket, med betalingsbekreftelse i form av bankutskrift, dokumentasjon fra regnskapskontor eller lignende. Dersom rapporteringsfristen ikke overholdes, kan tilsagnet bortfalle.
- Manglende rapportering kan videre føre til avslag på framtidige søknader om FKT-tiltak.
- Det er et krav om at drift og hold av produksjonsdyr er i samsvar med dyrevelferdsloven bestemmelser for at tilskuddet skal kunne gis.
- Tiltaket skal være innenfor annet gjeldende regelverk.

Utbetaling

Tilskuddet vil bli utbetalt etterskuddsvis når det er sendt inn sluttrapport med regnskap. For søkere som er registrert i merverdiavgiftsregisteret, skal kostnadene med tiltaket beregnes uten MVA.

Tilbakebetaling

Brudd på fastsatte vilkår kan resultere i at tilskuddet ikke blir utbetalt, eller at hele eller deler av tilskuddet kreves tilbakebetalt. Videre kan beløpet kreves tilbakebetalt dersom søker har mottatt tilskudd i strid med redelighet og god tro. Utbetalt tilskudd kan også kreves tilbakebetalt dersom søker uaktsomt har gitt feilaktige, mangelfulle eller misvisende opplysninger. Det samme gjelder dersom utbetalingen skyldes feil fra myndighetenes side, og søker burde ha forstått dette.

Saksopplysninger

Statsforvalteren understreker betydningen av en god rapportering med hovedvekt på om tiltaket har hatt en tapsforebyggende effekt. Regnskapsbilag skal oppbevares i minst 10 år eller i henhold til Regnskapsloven dersom mottaker er underlagt denne. Kontrolltiltak kan bli iverksatt av Statsforvalteren eller Riksrevisjonen for å sikre at bruken av midlene har skjedd i samsvar med forutsetningen.

Klage

Dette vedtaket kan klages på innen tre uker etter at brevet er mottatt. En eventuell klage skal angi hvilket vedtak det klages på, og den eller de endringene som ønskes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, postboks 1405, 8002 Bodø / sfnopost@statsforvalteren.no.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Charlotte Holmstad Arnesen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1 Tilsynslogg sau

Kopi per e-post:

Mattilsynet, region nord
Statens naturoppsyn, Nordland
Fauske kommune

FROSTISEN REINBEITEDISTRIKT
c/o Lars Mikkell Sara
Einerveien 18
9325 BARDUFOS

Saksbehandler, innvalgstelefon
Charlotte Holmstad Arnesen, 75 54 78 20

Vedtak - avslag på søknad om skadefelling av jerv - Frostisen reinbeitedistrikt

Statsforvalteren viser til telefonsamtale med Frostisen reinbeitedistrikt v/Lars Mikkell Sara den 8. juli om rovviltsituasjonen i reinbeitedistriktet. Videre viser vi til mottatt søknad om skadefelling av jerv fra Frostisen reinbeitedistrikt, sendt til Miljødirektoratet og videresendt til oss fra Miljødirektoratet den 11. juli 2025.

Vedtak

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 bokstav b) jf. rovviltforskriften § 9, avslår Statsforvalteren søknad om skadefelling av jerv i Narvik kommune.

Grunnlag for avgjørelsen

Lovgrunnlag, kvote for betinget skadefelling og regional forvaltningsplan

Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rovviltforskrifta § 9.

Betinget skadefelling er vedtak med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 første ledd bokstav b) om felling av enkeltindivider av rovvilt for å stanse eller forhindre skade på husdyr, tamrein eller annen eiendom. Rovviltforskrifta § 9 gir Statsforvalteren myndighet til å fatte vedtak om iverksetting av skadefelling innenfor kvote for betinget skadefelling fastsatt av rovviltneemd, jf. rovviltforskrifta § 8 eller Miljødirektoratet, jf. § 13.

I vurderingen om det skal iverksettes felling, skal Statsforvalteren drøfte skjønnskriteriene i rovviltforskrifta § 9, andre ledd bokstav a til d:

- Områdets betydning som beitemark
- Skadenes omfang og utvikling
- Potensialet for fremtidige skader
- Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

En skadefellingstillatelse skal være rettet mot bestemte skadegjørende individ, og vedtaket skal være begrenset i tid, rom og antall dyr.

Rovviltnemnda i region 7 – Nordland fastsatte i vedtak av 11. februar 2025 en kvote på fire (4) betinga skadefellingstillatelser på gaupe i Nordland for perioden 1. juni 2025 til og med 15. februar 2026. Kvoten ble fylt på bakgrunn av ekstraordinære uttak av jerv i perioden fra vedtaket ble fattet den 11. februar og fram til 27. mai. Den 30. juni 2025 fattet nemnda en tilleggskvote på fire (4) betinga skadefellingstillatelser på jerv i perioden 30. juni 2025 til og med 15. februar 2026. Det er per dags dato ikke felt noen dyr på kvoten i Nordland.

I den vedtatte forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland er det sagt følgende om skadefelling av jerv:

- 2.3.5 *I blå sone er skadefelling aktuelt ved akutte skadesituasjoner. I kalvingsland for rein hvor hovedflokken kalver skal terskelen for uttak være lavere enn utenfor kalvingsland. Bestandsmålet skal så langt mulig oppnås utenfor kalvingsland i blå sone. Viktige vurderingspunkter for skadefelling er: 1. skadeomfang, 2: skadepotensiale; 3: jervebestanden i område; 4: om bestandsmålet er oppnådd.*
- 2.3.6 *Utenfor blå sone skal det som hovedregel gis tillatelse til uttak av jerv som forventes å gjøre skade.*

Kunnskapsgrunnlaget og hensynet til jervebestanden

Naturmangfoldlovens formålsbestemmelse (§1): «*Lovens formål er at naturen med den biologiske, landsskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur*».

Etter naturmangfoldloven § 1 og § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivaretatt på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal likevel avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på en annen måte eller i et annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning.

Etter naturmangfoldloven § 18 andre ledd fremgår det at vedtak etter bestemmelsens første ledd bokstav b) bare kan treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse. Statsforvalteren legger til grunn at vurderingen av dette beror på flere forhold, bl.a. ut fra hvilken grense (kvote) som er satt for uttaket og hvilke andre trusselfaktorer bestanden er utsatt for.

Region 7 – Nordland skal ha 10 årlige ynglinger av gaupe, jf. rovviltforskrifta § 4 første ledd bokstav g). Statsforvalteren viser videre til tilgjengelig kunnskap om jervens bestandssituasjon i Norge og Nordland, jf. NINA rapport 2500 *Ynglere registreringer av jerv i Norge i 2024*. I 2024 ble det påvist 11 ynglinger og snittet for de tre siste årene ligger på 11 ynglinger. En av ynglingene ble våren 2024 tatt ut på ekstraordinært uttak.

Foreløpige tall på antall registrerte ynglinger av jerv i Nordland er på 20. Rovdata har ikke gjennomgått og verifisert registreringene for Nordland og tallene kan derfor endres inntil endelig rapport om bestandssituasjon for jerv blir ferdigstilt i oktober.

Siden 11. februar 2025 er det effektivert fire hiuttak i regionen, som har resultert i en avgang av 13 jerv, samt at det er registrert avgang av én jerv i slutten av mars hvor dødsårsaken ikke er fastslått.

På bakgrunn av kunnskap fra det nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt, NINA-rapport 2500 om yngleregistreringer på jerv i Norge i 2024, Rovbase 3.0, foreløpige yngleregistrering for jerv i Nordland, og forvaltningsplanen for rovvilt i region 7 – Nordland, anser vi at kravet til kunnskapsgrunnlaget er godt nok til å fatte vedtak i saken, jf. naturmangfoldloven § 8. Vi anser også at kravet i naturmangfoldloven § 5 om at artene skal framkomme i levedyktige bestand i sine naturlige utbredelsesområder som oppfylt.

Føre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9, kommer til anvendelse i situasjoner der man ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig til å fatte vedtak. Etter Statsforvalterens syn er det ikke tilfelle i denne saken.

Skadesituasjonen

Den 8. juli 2025 ble en reingjeter vitne til at fem rein ble jaget av en jerv mot en foss ned mot Forsvatnet, øst i Narvik kommune. Vi har fått opplyst at tre av de jagede dyra hoppet ut i fossen i et forsøkt på å komme over elva, hvorav to døde og en ble skadet. De to andre dyrene snudde retning og ble jaget videre bort fra området hvor gjeteren befant seg. Det ble ikke gjennomført kadaverundersøkelse på dyrene på bakgrunn av situasjonen tilsa at man ikke ville finne noe som kunne fastslå en dødsårsak annet enn drukning, siden dyrene ble jaget ut i vannet og senere druknet. Man ville altså ikke kunne påvise gjennom obduksjon at skaden var forårsaket av jerv. Likevel ble dyrene registrert i Rovbase 3.0 med beskrivelse slik at Statsforvalteren kan benytte seg av kunnskapen med dødsårsak «annet» og vurdering «antatt sikker». Det er per 11. juli ikke registrert noen flere skader i forbindelse med situasjonen.

Statsforvalterens vurdering

Terskelen for innvilgelse av skadefelling skal differensieres i henhold til prinsippet om geografisk differensiering. Det aktuelle område er i vedtatt forvaltningsplan for region 7 – Nordland avsatt som jerveprioritert sone. De definerte sonene for yngling av jerv i regionen er svært små sett i forhold til bestandsmålet, og sonene stemmer i liten grad overens med historisk utbredelse for jerv i fylket. Dette gjør at det blir vanskelig å bruke planen som forvaltningsverktøy for jerv siden det er urealistisk at bestandsmålet kan oppnås innenfor de definerte sonene. Dette skaper ikke nødvendigvis forutsigbarhet for beitebrukerne, øker konfliktnivået og gjør den praktiske forvaltningen av jerv i Nordland svært utfordrende.

Områdets betydning som beitemark

Det aktuelle område befinner seg høst- og vinterbeiter for distriktet. Det er imidlertid en del rein som beiter i området. Vi legger til grunn at det vil være en del dyr i området framover.

Skadenes omfang og utvikling og framtidig skadepotensial

Den 8. juli døde tre rein av drukning på bakgrunn av de ble jagd av en jerv ut i en foss. To rein ble jaget videre av samme jerv. Det er ikke registrert noen flere skader i forbindelse med situasjonen den 8. juni 2025.

Vi legger til grunn at det vil gå rein i område en lenger periode, og at det foreligger potensialet for framtidige skader på rein forårsaket av jerv.

Konklusjon

Statsforvalteren vurderer at omfanget og fordelingen av skader, slik situasjonen fremstår nå, ikke er tilstrekkelig nok til å iverksette skadefelling. Vi vurderer likevel at det foreligger potensial for

framtidig skade på rein forårsaket av jerv. Dersom det oppstår nye, ferske tap av rein forårsaket av jerv, kan Statsforvalteren kontaktes på nytt for å vurdere eventuelle videre tiltak.

Saksopplysning

Dette vedtaket blir kunngjort i Miljøvedtaksregisteret (www.miljovedtak.no) og ved utsendelse av adressatene på kopilista.

Klage

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter mottatt brev. En eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringene som ønskes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, postboks 1405, 8002 Bodø / sfnopost@statsforvalteren.no.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Charlotte Holmstad Arnesen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi

Mattilsynet region nord
Miljødirektoratet
Statens naturoppsyn

HATTFJELLDAL BEITEBRUKSLAG
c/o Magnus Grolid
8694 HATTFJELLDAL
Att.Olav Elsvatn

Saksbehandler, innvalgstelefon

Signe Hjeltestad Jørgensen, +4775531539

Vedtak - Tilsagn om midler til akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader - 2025 - HATTFJELLDAL BEITEBRUKSLAG

Statsforvalteren viser til telefonsamtaler med Hattfjelldal beitebrukslag v/ Laila Hoff den 26. juli 2025 om rovviltsituasjonen i deler av beiteområdet og tap til bjørn. Vi viser også til skriftlig søknad fra beitelaget om midler til akutte forebyggende tiltak av 30. juli. Det ble den 26. juli gitt muntlig tilsagn om midler til akutte forebyggende tiltak, og dette må anses som et formelt, skriftlig vedtak på saken.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland gir med oppgitte vilkår tilsagn om akuttmidler på inntil kr 25 000,- til Hattfjelldal beitebrukslag. Midlene skal gå til ekstraordinært tilsyn av sau med kadaverhund i perioden 26. juli – 5. august 2025.

Bakgrunn og begrunnelse

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak, samt Miljødirektoratets veiledning for behandling av søknader om akutte tapseforebyggende tiltak. Videre legger vi vekt på føringer i gjeldende forvaltningsplan for rovvilt i Nordland

Hattfjelldal beitebrukslag v/Laila Hoff tok kontakt med Statsforvalteren den 26. juli etter at det 25. og 26. juli var blitt funnet til sammen tre kadaver som ved kadaverundersøkelse gjennomført av SNO ble påvist tapt til bjørn i en besetning i Hattfjelldal. To av tapene var helt ferske, og dere ønsket å avdekke om det var mer tap i området, samt forebygge ytterligere tap. Dere ønsket derfor midler til å intensivere tilsynet ved å få ekstra mannskap til å gå tilsyn med kadaverhund gjennom hele døgnet minimum ut helgen. I forkant av samtalen med oss hadde tilsynet også observert bjørnen, og av sikkerhetsmessige hensyn vurderte dere at det bør gå flere sammen ved tilsyn når det er kjent at bjørnen befinner seg i området. I etterkant av samtalen med oss ble det 26. juli funnet ytterligere to kadaver i samme område, men disse skadene var noe eldre og dødsårsak ble av SNO satt som bjørn med vurdering «usikker». I dagene etterpå ble det også funnet to kadaver med ukjent og usikker dødsårsak i området.

Rovviltnemnda i Nordland setter årlig av midler til tapsforebyggende tiltak i akutte situasjoner. I henhold til FKT-forskrifta § 5 Tiltak med direkte tapsreduserende effekt bufe, kan foretak med bufe søke midler til akutte tiltak som har en direkte tapsreduserende effekt, eller der slik effekt kan oppnås med kombinasjon av tiltak. Hvilke tiltak som i størst mulig grad gir denne effekten, kan variere mellom beiteområder, tid på året, samt hvilke rovviltarter som er til stedet i beiteområdet. Statsforvalteren må derfor vurdere hvilke tiltak som i det enkelte område gir en direkte tapsreduserende effekt. For at en søknad om akutte tapsforebyggende tiltak skal kunne innvilges, bør følgende kriterier være til stedet:

- det må være dokument et visst skadeomfang fra fredet rovvilt,
- potensialet for framtidige og vedvarende skade må være til stede og
- skadesituasjonen må være akutt og pågående.

For ekstraordinært tilsyn av sau er det gitt følgende føringer i forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland:

- Midlene skal brukes til tilsyn utenfor normal arbeidstid (08:00 – 16:00)
- Standard satser:
 - Sauetall over 1500 dyr: inntil 15 000,- for en 10-dagersperiode
 - Sauetall under 1500 dyr: inntil 10 000,- for en 10-dagersperiode
- Kvitteringer på direkte utlegg, samt leie av tilsynspersonell kan dekkes.

I områder hvor det de siste årene har vært betydelige tap til fredet rovvilt, er det ved registrerte tap aktuelt å bevilge midler til tilsyn selv om kriteriene for en akuttsituasjon ikke er oppfylt. Spesielt gjelder dette utenfor prioriterte rovviltområder.

På bakgrunn av funn av kadaver påvist tapt til bjørn og potensialet for fremtidige skader, vurderer Statsforvalteren at det er grunnlag for å innvilge søknaden om midler til ekstraordinært tilsyn. Vi anser det som hensiktsmessig å få en oversikt over dyra i beiteområdet, og at intensivt tilsyn med kadaverhund kan virke forebyggende, samt avdekke eventuelt ytterligere tap. Vi viser til at dere har oppført tidspunkt for gjennomføring av tilsynet til en lengre periode ut beitesesongen. Akutte tapsforebyggende tiltak skal håndtere akutte tapssituasjoner og derfor begrenses til en kortere tidsperiode, jf. Miljødirektoratets veileder og forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland. Vi finner det derfor riktig å kun gi akuttmidler for en 10-dagers periode i henhold til vår praksis. Hvis tapssituasjonen vedvarer eller utvikler seg, kan dere ta kontakt med Statsforvalteren for eventuelt å vurdere videre akutte tiltak.

Vilkår

- Tilskuddet skal brukes til ekstraordinært tilsyn i tillegg til det ordinære tilsynet som beitebruker skal gjennomføre i henhold til dyrevelferdsloven.
- Midlene kan brukes til å dekke direkte utlegg, samt leie av tilsynspersonell/kadaverhundekvipasje. Dersom tilskuddet skal dekke ekstraordinært tilsyn som utføres av beitebruker selv, må det sammen med rapporten sendes inn tilsynslistene som viser både ordinært og ekstraordinært tilsyn.
- Midlene skal brukes til tilsyn på kveld, natt og morgen.
- Tilskuddsmottaker skal umiddelbart underrette Statsforvalteren dersom noen av forutsetningene for gjennomføring (teknisk/faglig, økonomisk eller framdriftmessig) endres, slik at hele eller deler av tiltaket ikke lar seg gjennomføre.

- Rapporteringen skal skje i det elektroniske søknadssenteret **innen 1. oktober 2025**. Det skal føres regnskap som skal sendes inn sammen med rapporten. Det skal legges ved kopi av bilag for de faktiske utgiftene knyttet til det utførte tiltaket, med betalingsbekreftelse i form av bankutskrift, dokumentasjon fra regnskapskontor eller lignende. Dersom rapporteringsfristen ikke overholdes, kan tilsagnet bortfalle.
- Manglende rapportering kan videre føre til avslag på framtidige søknader om FKT-tiltak.
- Det er et krav om at drift og hold av produksjonsdyr er i samsvar med dyrevelferdslovens bestemmelser for at tilskuddet skal kunne gis.
- Tiltaket skal være innenfor annet gjeldende regelverk.

Utbetaling

Tilskuddet vil bli utbetalt etterskuddsvis når det er sendt inn sluttrapport med regnskap. For søkere som er registrert i merverdiavgiftsregisteret, skal kostnadene med tiltaket beregnes uten MVA.

Tilbakebetaling

Brudd på fastsatte vilkår kan resultere i at tilskuddet ikke blir utbetalt, eller at hele eller deler av tilskuddet kreves tilbakebetalt. Videre kan beløpet kreves tilbakebetalt dersom søker har mottatt tilskudd i strid med redelighet og god tro. Utbetalt tilskudd kan også kreves tilbakebetalt dersom søker uaktsomt har gitt feilaktige, mangelfulle eller misvisende opplysninger. Det samme gjelder dersom utbetalingen skyldes feil fra myndighetenes side, og søker burde ha forstått dette.

Saksopplysninger

Statsforvalteren understreker betydningen av en god rapportering med hovedvekt på om tiltaket har hatt en tapsforebyggende effekt. Regnskapsbilag skal oppbevares i minst 10 år eller i henhold til Regnskapsloven dersom mottaker er underlagt denne. Kontrolltiltak kan bli iverksatt av Statsforvalteren eller Riksrevisjonen for å sikre at bruken av midlene har skjedd i samsvar med forutsetningen.

Klage

Dette vedtaket kan klages på innen tre uker etter at brevet er mottatt. En eventuell klage skal angi hvilket vedtak det klages på, og den eller de endringene som ønskes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, postboks 1405, 8002 Bodø / sfnopost@statsforvalteren.no.

Med hilsen

Katrine Erikstad (e.f.)
avdelingsdirektør

Signe Hjellevad Jørgensen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1 Tilsynslogg sau

Kopi per e-post:

Mattilsynet, region nord
Statens naturoppsyn, Nordland

Hattfjelldal kommune
O.T. Olsens vei 3 A
8690 Hattfjelldal

Saksbehandler, innvalgstelefon

Signe Hjeltestad Jørgensen, +4775531539

Tillatelse til skadefelling av bjørn i deler av Hattfjelldal kommune

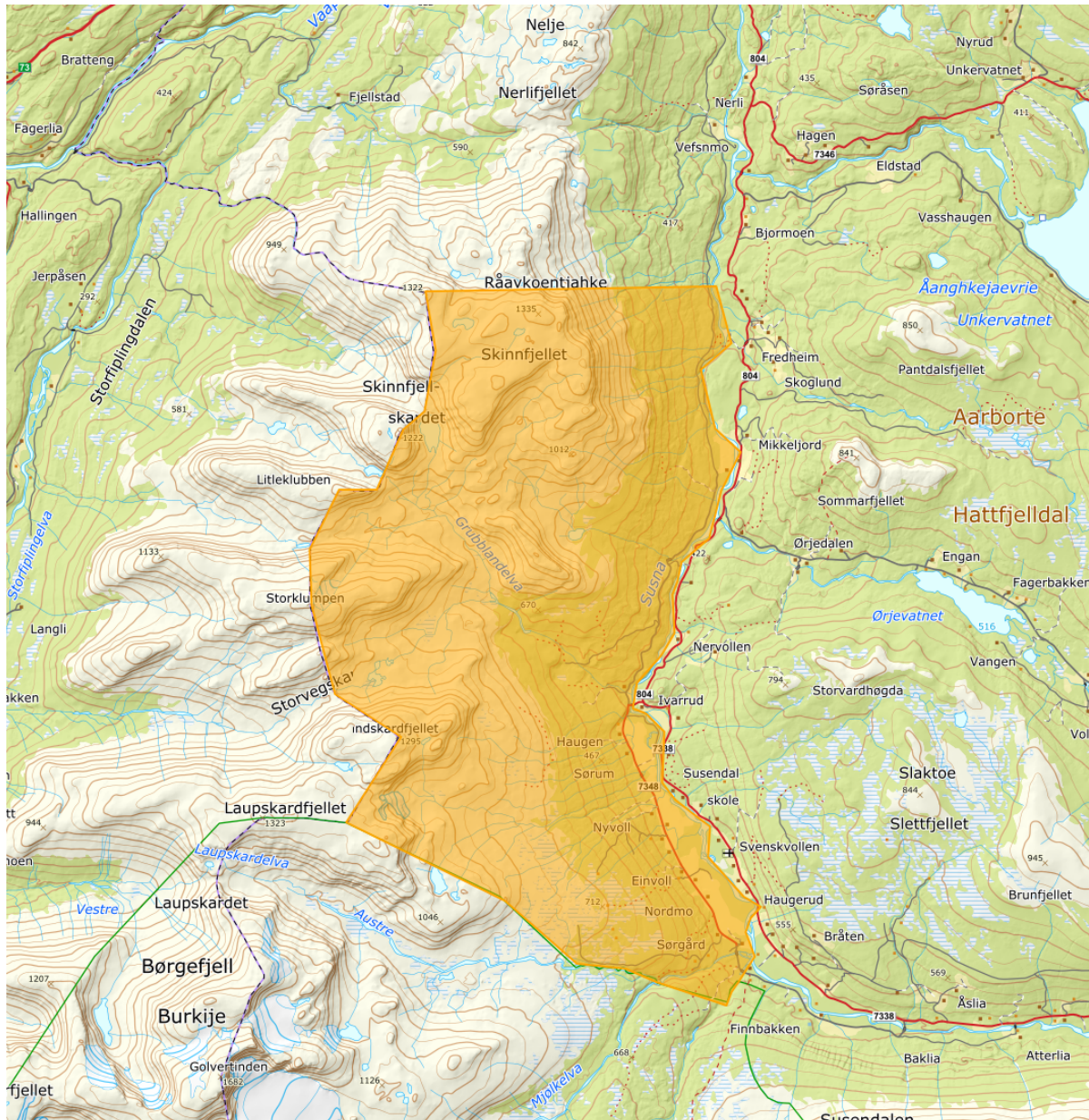
Statsforvalteren viser til søknad fra Hattfjelldal kommune, av 1. august 2025, om tillatelse til skadefelling av bjørn på grunn av tap til sau. Vi viser også til telefonsamtaler med Hattfjelldal beitebrukslag og Hattfjelldal kommune ved Hanne Bråten 4. august.

Vedtak

Statsforvalteren gir med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rovviltforskrifta § 9, tillatelse til skadefelling av én (1) bjørn i deler av Hattfjelldal kommune innenfor nærmere angitte vilkår.

Vilkår

1. Fellingsområdet omfatter deler av Hattfjelldal kommune, se figur 1 en for omtrentlig avgrensning:
 - a. Grense nord: rett linje fra kommunegrensa mot Grane i vest og østover gjennom dalen nord for skinnfjellet til Susna.
 - b. Grense øst: følger Susna.
 - c. Avgrensning sør: Følger nasjonalparkgrensen.
 - d. Grense mot vest: Følger kommunegrensen mot Grane.

Figur 1. Omtrentlig avgrensning av fellingsområdet.

2. Fellingstillatelse gjelder felling av en (1) brunbjørn i tidsrommet 05.08.2025 kl. 14.00 til og med 12.08.2025 kl. 12.00.
3. Fellingsforsøket skal etter beste evne rettes mot skadevoldende individ. Fellingsforsøket skal derfor styres til det aktuelle tapsområdet, der tapene sist har skjedd og der de eventuelt utvikler seg videre.
4. Binner med unger som opptrer sammen er unntatt fra fellingstillatelsen. De tiltak som er mulig for å unngå at binner med unger felles, skal være iverksatt.
5. Rapportering:

- a. Fellingsleder skal gi en kort statusrapport minimum annethvert døgn på e-post til rovvilt.nordland@statsforvalteren.no eller på telefon (ikke SMS) til vakttelefonen 478 29 091. Meldingen skal inneholde kort oppsummering av aktivitet fra fellingslaget, informasjon om evt. observasjoner av gaupe og evt. funn av nye kadaver. Dersom fellingsforsøk innstilles over flere dager, er det ikke nødvendig med statusrapport før fellingsforsøket evt. starter opp igjen.
 - b. Elektronisk rapport leveres av fellingsleder senest innen tre uker etter endt fellingsforsøk. Lenke til rapporteringsskjema sendes i separat e-post til fellingsleder. Fellingsleder kan delegere rapporteringsansvaret til en annen person på fellingslaget.
 - c. Kommunen skal snarest mulig etter avsluttet fellingsforsøk, og senest innen **01.09.2025**, sende inn krav om refusjon av utgifter til Statsforvalteren i Nordland. Dette gjøres i Miljødirektoratets elektroniske søknadssenter ved bruk av skjema «[Refusjon av skadefellingsutgifter for kommuner](#)».
6. Hattfjelldal kommune er ansvarlig for gjennomføring av fellingsforsøk. Kommunen er også ansvarlig for å oppnevne deltagere på fellingslaget. Det skal oppnevnes en fellingsleder. Kun personer som står på lista over deltakere i fellingslaget kan delta på fellingsforsøket, og slik liste skal sendes til Statsforvalteren før fellingsforsøket starter.

Statsforvalteren krever at deltakerne i fellingslaget – jegere og hundeførere – oppfyller kravene til og innehar lisens, jf. kravene i forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst, §§ 13 og 14.

Alle medlemmer av fellingslaget som deltar i fellingsforsøket skal ha kopi av dette brevet og være kjent med vilkårene for fellingstillatelsen.
7. Oppnevnte jegere plikter å utøve fellingsforsøket på en human og sikkerhetsforsvarlig måte, jf. viltlovens § 19. Ved felling av bjørn skal det benyttes våpen og ammunisjon godkjent for storviltjakt, jf. forskrift av 22.03.02 om utøvelse av jakt og fangst. Det skal tas hensyn til lysforholdene før det blir løsnet skudd, på lik linje med utøvelse av annen jakt.
8. Felling eller forsøk på felling av rovvilt skal umiddelbart meldes til Statsforvalteren på dette nummeret: 478 29 091. Den som feller dyr skal kunne fremvise felt dyr for Statens naturoppsyn for umiddelbar kontroll, merking og prøvetaking av biologisk materialet, og skytter skal kunne påvise fellingsstedet etter anmodning fra Statens naturoppsyn, politiet eller Statsforvalteren.
9. Dersom det løsnes skudd mot rovvilt og dyret forlater plassen, så plikter skytter å forvise seg om påskuddt dyr er truffet eller ikke. Dersom dyret vurderes skadeskutt, plikter de ansvarlige å gjøre det de kan for å avlive dyret snarest mulig. Ved skadeskyting av rovvilt skal skytter uten opphold underrette Statsforvalteren og nærmeste politimyndighet. Statsforvalteren avgjør videre gjennomføring og avslutning av ettersøk. De som har deltatt i forsøket på felling skal uten godtgjørelse bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i det videre ettersøk. Generelt for ettersøk gjelder bestemmelsen i rovviltforskriften § 17.
10. Forsøk på felling i medhold av denne tillatelsen krever ikke tillatelse fra grunneier, jf. viltlovens § 35. Rovvilt felt i medhold av denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt dyr uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet. Instruks for ivaretagelse av døde rovdyr kan lastes ned på Rovdatas nettside

(www.rovdata.no) under instruksjer.

11. Statsforvalteren i Nordland kan til enhver tid trekke tilbake fellingstillatelsen.

Grunnlaget for avgjørelsen

Lovgrunnlag, kvote for betinget skadefelling og regional forvaltningsplan

Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rovviltforskrifta § 9.

Betinget skadefelling er vedtak med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 første ledd b) om felling av enkeltindivider av rovvilt for å stanse eller forhindre skader på husdyr, tamrein eller annen eiendom. Rovviltforskriften § 9, gir Statsforvalteren myndighet til å fatte vedtak om iverksetting av skadefelling innenfor kvote for betinget skadefelling fastsatt av rovviltnemnd, jf. rovviltforskriften § 8 eller Miljødirektoratet, jf. § 13.

I vurderingen av om det skal iverksettes felling, skal Statsforvalteren drøfte skjønnskriteriene i rovviltskrifta § 9, andre ledd bokstav a til d:

- a) Områdets betydning som beitemark
- b) Skadenes omfang og utvikling
- c) Potensialet for framtidige skader
- d) Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak.

En skadefellingstillatelse skal være rettet mot bestemte skadegjørende individ, og vedtaket skal være begrenset til tid, rom og antall dyr.

Rovviltnemnda i region 7 – Nordland fastsatte i vedtak av 11. februar 2025 en kvote på to (2) betingede skadefellingstillatelser på bjørn i Nordland for perioden 1. juni 2025 til og med 15. februar 2026. Vedtaket ble påklaget, og i brev av 5. august 2025 fremgår det at Klima- og miljødepartementet opprettholder rovviltnemndas vedtak. Ved tidspunkt for iverksetting av denne fellingstillatelsen er det ikke felt noen dyr på denne kvota.

I den vedtatte forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland er det skrevet følgende om skadefelling av brunbjørn:

- 2.5.1 *Skadefelling i svart sone er i utgangspunktet kun aktuelt ved akutte skadesituasjoner. Det skal være lavere terskel for felling av hannbjørn enn binner.*
- 2.5.2 *Dersom det på våren oppdages bjørn i kalvingsland for reindrift innen svart sone, eller i randsonen til svart sone, skal det i samråd med reinbeitedistriktet iverksettes avbøtende tiltak.*
- 2.5.5 *Utenfor svart sone skal det som hovedregel gis tillatelse til uttak av bjørn som forventes å gjøre skade.*

Kunnskapsgrunnlaget og hensynet til bjørnebestanden

Naturmangfoldlovens formålsbestemmelse (§ 1):

«Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskers virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.»

Etter naturmangfoldloven § 1 og § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivarettatt på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal likevel avveies mot andre viktige

samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på en annen måte eller i et annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning.

Etter naturmangfoldloven § andre ledd fremgår det at det ved vedtak etter bestemmelsens første ledd bokstav b) bare kan treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse. Statsforvalteren legger til grunn at vurderingen av dette beror på flere forhold, blant annet ut fra hvilke grense (kvote) som er satt for uttaket og hvilke andre trusselfaktorer bestanden er utsatt for.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i § 8 til § 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som kan berøre naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon samt effekt av påvirkning, jf. § 8. Statsforvalteren viser til at vedtaket blant annet baserer seg på sist tilgjengelig kunnskap om bjørnens bestandssituasjon og utvikling i Norge; det vises til beskrivelsen av det Nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt i kommentarene til rovviltforskriften § 3. De siste opplysningene om bestandssituasjonen for brunbjørn fremgår i NINA-rapport 2594 «DNA-basert overvåking av brunbjørn i Norge i 2024».

Region 7 (Nordland) skal ha en årlig yngling av brunbjørn jf. rovviltforskriften § 4 første ledd bokstav g). Den todelte målsettingen som formålsparagrafen i rovviltforskriften setter, er søkt oppnådd gjennom forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland, jf. § 6. Her er det definert hvor beitedyr og rovvilt har prioritet.

Antall ungekull som fødes hvert år estimeres med bruk av en modell som baserer seg på innsamlet DNA-materiale fra hunnbjørner. Det nasjonale fastsatte bestandsmålet for brunbjørn ligger på 13 årlige kull. I 2024 ble det nasjonalt estimert 11,4 ynglinger, som vil si at vi befinner oss under det nasjonale fastsatte bestandsmålet. For region 7 – Nordland er dette bestandsmålet satt til én årlig yngling hvert år, og basert på innsamlet DNA fra bjørn estimerte Rovdata at det ikke var yngling i Nordland i 2024. Dette vil si at også regionen befinner seg under det fastsatte bestandsmålet.

I 2024 ble det i Nordland registrert tre hannbjørner basert på DNA-analyser av hår og ekskrementer. Totalt ble det samlet inn 29 DNA-prøver man antok stammet fra bjørn i Nordland i 2024, men kun 12 av disse prøvene var fungerende. Det ble gjennom de tolv fungerende DNA-prøvene påvist tre ulike hannbjørner i fylket, hvorav en i Saltdal, en i Hattfjelldal og en i Grane kommune. Alle tre bjørnene ble registrert for første gang i 2024.

Det er satt av to forvaltningsområder for bjørn i Nordland: område 1: indre dele av Nordland mellom Rana og Saltdal (mellom Kallvatnet i Rana kommune og Junkerdalen i Saltdal kommune) og område 2: Indre deler av Nordland mellom Sulis i Fauske kommune og Bjørnfjell i Narvik kommune.

Det er få tegn til at målene for Nordland vil kunne oppnås innen overskuelig framtid og det er absolutt utfordrende med tanke på bruken av skadefelling på generelt grunnlag, siden vi er avhengig av at brunbjørnbestanden i fylket vokser betydelig dersom bestandsmålet skal nås. Det er registrert få bjørner i Nordland de siste årene, og uttak av bjørn er uheldig med tanke på framtidig oppnåelse av bestandsmålet for regionen. I tillegg til felling i Nordland, spiller økt avskyting på svensk side en avgjørende betydning for bestandsutviklingen.

Avgangen av voksen brunbjørn skjer i hovedsak gjennom lisensfelling og skadefelling. Når det gjelder effekten av dette sammenholdt med andre påvirkninger, foreligger det betydelig kunnskap

om den samlede belastningen brunbjørnebestanden blir utsatt for, jf. naturmangfoldloven § 10. Brunbjørnebestanden er ikke begrenset av tilgjengelig areal. Det er ikke registrert sykdom på brunbjørn i Norge. Det er kjent at ungedødelighet hos brunbjørn er høy, blant annet på grunn av infanticid (ungedrap). Det forekommer også sporadiske påkjørsler. Det foreligger altså få andre store trusselfaktorer for arten. Sist gang det ble felt bjørn i Nordland, var i Evenes kommune sommeren 2019. Det er imidlertid felt flere bjørn på skadefelling og lisensfelling i fjellområdene i Sverige, forholdsvis nær grensa til Nordland i Salten og på Helgeland de siste årene.

«Føre-varprinsippet», jf. naturmangfoldloven § 9, kommer til anvendelse i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Statsforvalterens syn er ikke dette tilfelle i denne saken.

Skadesituasjonen

Den aktuelle skadesituasjonen er knyttet til et begrenset område i Susendalen i Hattfjelldal kommune. Det ble 25. og 26. juli funnet til sammen fem kadaver av sau og lam i samme område i Hattfjelldalen. Tre av disse kadavrene ble påvist som tapt til bjørn, mens to av kadavrene ble vurdert som usikre bjørneskader. Det ble også gjort spor- og synsobservasjoner av bjørn i området. Etter samtaler med Hattfjelldal beitebrukslag 26. juli, ga Statsforvalteren tilsagn om akuttmidler til utvidet tilsyn med kadaverhund i området hvor de ferske kadavrene ble funnet. Den 27. og 28. juli ble ytterligere to kadaver funnet i området, men begge disse kadavrene var noe eldre og dødsårsak ble vurdert som ukjent og usikker.

Den 4. august ble det igjen funnet to kadaver, en sau og ett lam, påvist tapt til bjørn i samme område. Videre ble det den 5. august funnet enda ett ferskt kadaver som ble dokumentert tapt til bjørn.

Det ble også funnet ett kadaver dokumentert tapt til bjørn i samme område tidligere i sommer, 11. juni.

Statsforvalterens vurdering

Det aktuelle området er i vedtatt forvaltningsplan avsatt som prioritert beiteområde for sau, hvor det skal være lav terskel for å tillate skadefelling. Geografisk differensiering skal bidra til å ivareta hensynene i naturmangfoldloven § 12. De siste årene er det kun påvist enkelte hannbjørner i fylket. Vi er dermed avhengig av at bjørnebestanden i fylket vokser betydelig dersom bestandsmålet skal nås. De vedtatte bjørneområdene sammenfaller ikke med områder som biologisk sett ligger til rette for bjørn, og det er derfor svært liten sannsynlighet for at bestandsmålet vil kunne oppnås innenfor bjørneområdene. De prioriterte bjørneområdene har dermed ingen funksjonell betydning for å ivareta forvaltningsmålet for regionen, og de gir lite spillerom for en differensiert forvaltning av bjørn. Dette skaper ikke nødvendig forutsigbarhet for beitebrukere, øker konfliktnivået og gjør den praktiske forvaltningen av bjørn i Nordland svært utfordrende.

Videre viser vi til føringer fra Miljødirektoratet gjennom klagebehandling av Statsforvalterens fellingstillatelser på bjørn beitesesongen 2022. Miljødirektoratet omgjorde dette året tre av våre tillatelser, med begrunnelse i at de ikke kunne se at skadeomfanget og skadepotensialet var vesentlig og tilstrekkelig for å iverksette skadefelling. Likeledes viser vi til Klima- og Miljødepartementet sin klagebehandling av rovviltnemndas vedtak om kvote for betinget skadefelling av bjørn i 2025, i brev av 5. august 2025. I brevet fremgår det at terskelen for uttak av hannbjørner skal være høyere enn det som normalt følger forvaltningspraksis, på bakgrunn av at forekomsten av bjørn per i dag er svært begrenset i regionen, og at det derfor bør tas sterkere hensyn til vern av bjørn uansett kjønn, med mål om økt forekomst og oppnåelse av bestandsmålet

på sikt. Terskelen skal derfor heves til et nivå som er høyere enn lav, men ikke høy. Videre står det i brevet at en tydelig soneforvaltning er et sentralt virkemiddel i rovviltforvaltningen, og at det generelt skal være lav terskel for å felle bjørn som gjør skade utenfor bjørneprioritert område.

Bjørnen som forårsaker skadene, er mest sannsynlig en hannbjørn. Dette vurdert ut ifra DNA-analyser fra tidligere år og kjent utvandringskapasitet hos binner. Felling av en hannbjørn vil i mindre grad enn felling av en hunnbjørn påvirke Stortingets målsetting om én årlig yngling av bjørn i Nordland.

Det er en vanskelig skjønnsmessig vurdering hvorvidt skadefelling skal tillates. Vi ser at det er en svært belastende situasjon for beitenæringen samtidig som vi er noe usikre på om skadeomfanget kan ansees som tilstrekkelig for å tillate skadefelling, jf. vilkår om hevet terskel for uttak av hannbjørner.

Områdets betydning som beitemark

Hattfjelldal kommune opplyser om at det beiter omkring 2000 sau og lam i det berørte området, og det slippes årlig over 10 000 sau og lam på beite i kommunen. Det er også tamreindrift i området. Statsforvalteren legger til grunn at området har stor betydning som beitemark.

Skadenes omfang og utvikling

Den 25. og 26. juli ble det til sammen funnet fem kadaver i en sauebesetning i Susendalen i Hattfjelldal. Tre av kadavrene ble påvist tapt til bjørn, og to av kadavrene ble vurdert som usikre bjørneskader etter kadaverundersøkelser gjennomført av SNO. Det ble bevilget midler til å intensivere tilsynet med kadaverhundevipasjer for å få en oversikt over tapssituasjonen og eventuelt avdekke og forebygge nye tap. Det ble funnet ytterligere to kadaver i samme område 27. og 28. juli, men disse skadene var eldre og hadde ukjent og usikker dødsårsak. Videre ble det igjen funnet to ferske kadaver som ble påvist tapt til bjørn 4. august i samme område, og ett ferskt kadaver påvist tapt til bjørn 5. august. Det ble også funnet en sau dokumentert drept av bjørn i samme område tidligere i sommer, 11. juni.

Potensialet for fremtidige skader og muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

Ut fra utviklingen i skadesituasjonen vurderer vi at skadepotensialet er betydelig, jf. rovviltforskrifta § 9 annet ledd bokstav b og c.

To av de rammede beitebrukerne er medlem av Hattfjelldal beitebrukslag, som har mottatt FKT-midler til utvidet tilsyn med vokterhund og midler til utvidet tilsyn med kadaverhund i forbindelse med akutte tap. Etter at første kadaver ble funnet 25. juli mottok beitelaget også akuttmidler til å intensivere tilsynet, og det har det vært gjennomført tilsyn med kadaverhundekvipasjer i skadeområdet. Vi er imidlertid fortsatt forholdsvis tidlig i beitesesongen og det er vanskelig å iverksette andre forebyggende tiltak enn økt tilsyn som kan forventes å ha god effekt dersom det kommer bjørn inn i beiteområdet og forårsaker store tap.

Erfaringer fra tidligere år viser at tapene kan bli store selv om det prioriteres ressurser til utvidet tilsyn for å forsøke å forebygge tap. Tapshistorikken i området viser at det kan bli store tap når det kommer bjørn inn i dette beiteområdet. Statsforvalteren vurderer derfor at det ikke er praktisk mulig å gjennomføre andre forebyggende tiltak som i tilstrekkelig grad kan forhindre skade jf., rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav d.

Kjent skadeomfang i Hattfjelldal kommune så langt i sommer er avgrenset til tre besetninger i Susendalen, men det er forholdsvis korte avstander til øvrige besetninger i området. På bakgrunn av funn av ti kadaver i perioden 25. juli til 5. august, hvorav seks er påvist tapte til bjørn, mens to av kadavrene er vurdert som usikre bjørneskader, vurderer vi at skadesituasjonen kan anses som akutt og pågående, og at skadepotensialet er betydelig, jf. rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav b og c.

Oppsummering

Skadefelling er et viktig virkemiddel for å stanse og forebygge skader på husdyr. Statsforvalteren har vurdert skadeomfanget og skadepotensialet som forholdsvis stort. Vilkår om at fellingsforsøket skal styres til det aktuelle tapsområdet, der tapene sist har skjedd og der de eventuelt utvikler seg videre, gjør at forsøket med stor sannsynlighet rettes mot riktig skadegjørende individ.

Vi vurderer at iverksettelsen av skadefelling innenfor angitt kvote, og i nærmere avgrenset geografiske område og tidsrom, ikke vil sette brunbjørnebestandens overlevelse i fare. Evt. uttak av det som sannsynligvis er hannbjørn i Hattfjelldal vil ikke i seg selv medføre at forvaltningsmålet, jf. nml. § 5, for arten ikke oppnås. Måloppnåelsen kan til en viss grad bli vanskeligere eller forsinket. Statsforvalteren har i denne sammenheng vektlagt at det sannsynligvis ikke vil være snakk om felling av binne. Det er satt som vilkår at binner med unger som opptrer sammen er unntatt fra fellingstillatelsen.

Med manglende muligheter for soneforvaltning i regionen og vilkår om hevet terskel for uttak av hannbjørner, er det en vanskelig vurdering om omfanget og fordelingen av påviste bjørneskader i området er tilstrekkelig for å kunne iverksette en skadefellingstillatelse. Ut fra hensynet til beitedyr, områdets betydning som beitemark og skadenes omfang, utvikling og geografiske fordeling, anser Statsforvalteren likevel at det beste tiltaket for å forhindre omfattende skader er at det iverksettes fellingsforsøk på den skadevoldende bjørnen, og det gis fellingstillatelse på én (1) brunbjørn i dette området. I vurderingen av om det finnes andre tilfredsstillende løsninger har Statsforvalteren også lagt vekt på hensynet til næringsutøvelse i saken, jf. nml. § 14. Videre har det faktum at tapene har skjedd i et svært begrenset område og funn av ferske kadaver vært avgjørende for at tillatelsen blir gitt.

Konklusjon

Ut fra en samlet vurdering med vektlegging av potensialet for framtidige skader dersom bjørnen fortsatt oppholder seg innenfor dette, eller tilgrensende beiteområder, finner Statsforvalteren det riktig å kunne tillate skadefelling på en (1) brunbjørn innenfor et nærmere avgrenset område og tidsrom som framgår av vilkårene for tillatelsen. Hattfjelldal kommune får ansvaret for å lede gjennomføringen av fellingsforsøket

Veiledning til gjennomføring av fellingsforsøk

På Miljødirektoratets nettsider kan man laste ned en veileder for skadefelling av rovvilt. Denne tar for seg lovverket som gjelder ved felling, forklarer ulike aktørers roller og ansvar, og hvilke metoder som kan brukes i fellingsforsøk: [Veileder for gjennomføring av fellingsoppdrag](#).

Det er vanskelig å lykkes med skadefelling på bjørn, og det er viktig at fellingslaget disponerer ressursene til situasjoner hvor det er en reell sjanse for å lykkes. God samhandling med beitenæringas tilsyn i området er viktig, bl.a. slik at fellingsforsøk kan prioriteres til ferske kadaver eller ferske observasjoner av bjørn i skadeområdet.

Ved gamle observasjoner, det vil si observasjoner som er eldre enn ett døgn, så bør innsatsen reduseres betydelig for å spare personressurser og ressurser generelt. Hvis det går mer enn ett døgn uten nye skader eller observasjoner bør det vurderes å gå inn i en beredskapsfase og avvente ytterligere fellingsforsøk inntil nye skader/ observasjoner foreligger, gjerne med bruk av viltkamera på eldre kadaver og tråkk hvor man erfarer at rovdyr går. I en slik beredskapsfase vil dyreeiers/beitelagets tilsyn med dyrene være den kritiske suksessfaktoren i forhold til å tidlig oppdage nye skader/tap.

Bruk av hund

Vi anbefaler at det brukes hundeevipasje som er trenet på skadefelling av bjørn. For de tilfeller der det vurderes bruk av løs hund under felling, vises det til at unntak fra sikringsreglene i hundeloven kan gis av kommunen, jf. hundeloven § 9e. Fellingslaget er selv ansvarlig for å innhente slik tillatelse hos kommunen. Statsforvalteren viser også til at løs hund i områder med husdyr/rein krever spesiell aktsomhet fra brukeren, for å unngå skade/ jaging av beitedyr. Vi viser i den sammenheng til hundeloven § 3 og 7.

Bruk av løs, på drevet halsende hunder er ikke tillatt, jf. viltlovens § 23.

Økonomiske rammer for fellingstillatelsen

Deltakere på kommunalt skadefellingslag vil motta godtgjøring for fellingsforsøket i samsvar med rovviltforskriften § 9a. Budsjettrammen skal sikre at deltakerne kan få godtgjøring i den perioden det er sannsynlig at skadefellingsforsøket kan føre til felling av riktig individ. Fellingsleder har fortsatt ansvaret for å avslutte fellingsforsøket når skadefellingsperioden er over eller det ikke lenger er sannsynlig at skadefellingsforsøket kan lykkes.

Det fastsettes ramme for utbetaling av godtgjøring på **inntil kr 100 000,-**. Maksimal døgnssats per jeger er kr 1 910,-. For personell som deltar få timer i løpet av et døgn, benyttes timesats 1 910 / 7,5 timer = 254,-. I tillegg til døgnssats/timesats, skal det beregnes feriepengar og arbeidsgiveravgift som også dekkes innenfor den fastsatte rammen.

Godtgjøring for eventuell beredskapsvakt eller beredskapsmidler faller utenfor godtgjøringsordningen. Likeledes faller godtgjøring for bruk av hund, innkjøp, forsikring og utgifter ved hundehold utenfor ordningen.

Deltakere som mottar godtgjøring etter ordningen må være registrerte lisensjegere, jf. rovviltforskriften § 15. Registrering som lisensjeger skjer på [Jegerregisteret](#).

Videre fastsettes det en ramme på **inntil kr 35 900,-** til dekking av direkte og dokumenterte kostnader utenom godtgjøring, jf. forskriften § 9. Dette gjelder for eksempel kjøreutgifter for bil, snøscooter, båt, nødvendig overnatting etc.

De økonomiske rammene er absolutt. Dersom det er ekstraordinære omstendigheter som gjør at fellingen ikke kan gjennomføres innenfor den økonomiske rammen, må kommunen ta kontakt med Statsforvalteren og avtale dette i forkant.

Kommunen er regnskapsførende enhet og fører regnskap basert på rapporter/timelister fra fellingsleder. Statsforvalteren yter etter mottatt krav fra kommunen tilskudd til dekning av utbetalt godtgjøring og dekking av direkte utgifter innenfor fastsatte rammer.

Saksopplysninger

Dette vedtaket blir kunngjort i Miljøvedtaksregisteret (www.miljovedtak.no) og ved utsendelse til adressatene på kopilista.

Klage

Dette vedtaket kan klages på innen tre uker etter mottatt brev. En eventuell klage skal angi hvilket vedtak det klages på, og den er eller de endringene som ønskes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, postboks 1405, 8002 Bodø/ sfnopost@statsforvalteren.no.

Med hilsen

Katrine Erikstad (e.f.)
avdelingsdirektør

Signe Hjeltestad Jørgensen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi per e-post:

Mattilsynet, region nord
Statens naturoppsyn, Nordland
Nordland politidistrikt
Hattfjelldal beitebrukslag

WIKÅ PÅL-OVE
Svenningdalsvegen 237
8685 TROFORS
Att.Pål Ove Wika

Saksbehandler, innvalgstelefon

Signe Hjellevstad Jørgensen, +4775531539

Vedtak - tilsagn om midler til akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader - 2025 - Pål-Ove Wika og Niels-Henrik Andresen

Statsforvalteren viser til telefonsamtale med Pål-Ove Wika den 11. august om rovviltsituasjonen i beiteområdet og tap av sau til bjørn i Vefsnmolia i Hattfjelldal kommune. Pål-Ove Wika og Niels - Henrik Andresen samarbeider om blant annet tilsyn med vokterhund og kadaverhund mellom deres to beiteområder i Susendalen og Svenningdalen i Hattfjelldal og Grane kommuner. Vi viser også til skriftlig søknad av 12. august om midler til akutte forebyggende tiltak. Det ble den 11. august gitt muntlig tilsagn om midler kortvarig intensivt tilsyn, og dette må anses som et formelt skriftlig vedtak på saken.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland gir med oppgitte vilkår tilsagn om akuttmidler på inntil kr 15 000,- som skal gå til ekstraordinært tilsyn i Niels-Henrik Andresens besetning i perioden 11.-21. august 2025.

Bakgrunn og begrunnelse

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak, samt Miljødirektoratets veiledning for behandling av søknader om akutte tapsforebyggende tiltak. Videre legger vi vekt på føringer i gjeldende forvaltningsplan for rovvilt i Nordland.

Den 10. august ble det funnet kadaver av en sau og ett lam i Niels-Henrik Andresen sin besetning. Etter kadaverundersøkelse gjennomført av SNO ble det ene kadaveret påvist tapt til bjørn med vurdering «antatt sikker», mens det andre kadaveret ble vurdert som dokumentert tapt til ukjent fredet rovvilt. Det ble også påvist tap til bjørn i samme besetning 5. august. Det er ønskelig å avdekke om det er mer tap i området, og dere søker derfor midler til å intensivere tilsynet.

Rovviltnemnda i Nordland setter årlig av midler til tapsforebyggende tiltak i akutte situasjoner. I henhold til FKT-forskrifta § 5 Tiltak med direkte tapsreduserende effekt bufe, kan foretak med bufe søke midler til akutte tiltak som har en direkte tapsreduserende effekt, eller der slik effekt kan oppnås med kombinasjon av tiltak. Hvilke tiltak som i størst mulig grad gir denne effekten, kan

varierte mellom beiteområder, tid på året, samt hvilke rovviltarter som er til stede i beiteområdet. Statsforvalteren må derfor vurdere hvilke tiltak som i det enkelte område gir en direkte tapsreducerende effekt.

For at en søknad om akutte tapsforebyggende tiltak skal kunne innvilges, bør følgende kriterier være til stede:

- det må være dokument et visst skadeomfang fra fredet rovvilt,
- potensialet for framtidige og vedvarende skade må være til stede og
- skadesituasjonen må være akutt og pågående.

For ekstraordinært tilsyn av sau er det gitt følgende føringer i forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland:

- Midlene skal brukes til tilsyn utenfor normal arbeidstid (08:00 – 16:00)
- Standard satser:
 - Sauetall over 1500 dyr: inntil 15 000,- for en 10-dagersperiode
 - Sauetall under 1500 dyr: inntil 10 000,- for en 10-dagersperiode
- Kvitteringer på direkte utlegg, samt leie av tilsynspersonell kan dekkes.

I områder hvor det de siste årene har vært betydelige tap til fredet rovvilt, er det ved registrerte tap aktuelt å bevilge midler til tilsyn selv om kriteriene for en akuttsituasjon ikke er oppfylt. Spesielt gjelder dette utenfor prioriterte rovviltområder.

På bakgrunn av rovviltforekomst i område og påviste tap til fredet rovvilt finner Statsforvalteren at det er grunnlag for å innvilge søknaden. Vi vurderer at tiltaket kan bidra til å avdekke eventuelt ytterligere tap og at det kan være tapsreducerende.

Vilkår

- Tilskuddet skal brukes til ekstraordinært tilsyn i tillegg til det ordinære tilsynet som beitebruker skal gjennomføre i henhold til dyrevelferdsloven.
- Midlene kan brukes til å dekke direkte utlegg, samt leie av tilsynspersonell. Dersom tilskuddet skal dekke ekstraordinært tilsyn som utføres av beitebruker selv, må det sammen med rapporten sendes inn tilsynslistene som viser både ordinært og ekstraordinært tilsyn.
- Midlene skal brukes til tilsyn på kveld, natt og morgen.
- Tilskuddsmottaker skal umiddelbart underrette Statsforvalteren dersom noen av forutsetningene for gjennomføring (teknisk/faglig, økonomisk eller framdriftsmessig) endres, slik at hele eller deler av tiltaket ikke lar seg gjennomføre.
- Rapporteringen skal skje i det elektroniske søknadssenteret **innen 1. oktober 2025**. Det skal føres regnskap som skal sendes inn sammen med rapporten. Det skal legges ved kopi av bilag for de faktiske utgiftene knyttet til det utførte tiltaket, med betalingsbekreftelse i form av bankutskrift, dokumentasjon fra regnskapskontor eller lignende. Dersom rapporteringsfristen ikke overholdes, kan tilsagnet bortfalle.
- Manglende rapportering kan videre føre til avslag på framtidige søknader om FKT-tiltak.
- Det er et krav om at drift og hold av produksjonsdyr er i samsvar med dyrevelferdsloven bestemmelser for at tilskuddet skal kunne gis.
- Tiltaket skal være innenfor annet gjeldende regelverk.

Utbetaling

Tilskuddet vil bli utbetalt etterskuddsvis når det er sendt inn sluttrapport med regnskap. For søkere som er registrert i merverdiavgiftsregisteret, skal kostnadene med tiltaket beregnes uten MVA.

Tilbakebetaling

Brudd på fastsatte vilkår kan resultere i at tilskuddet ikke blir utbetalt, eller at hele eller deler av tilskuddet kreves tilbakebetalt. Videre kan beløpet kreves tilbakebetalt dersom søker har mottatt tilskudd i strid med redelighet og god tro. Utbetalt tilskudd kan også kreves tilbakebetalt dersom søker uaktsomt har gitt feilaktige, mangelfulle eller misvisende opplysninger. Det samme gjelder dersom utbetalingen skyldes feil fra myndighetenes side, og søker burde ha forstått dette.

Saksopplysninger

Statsforvalteren understreker betydningen av en god rapportering med hovedvekt på om tiltaket har hatt en tapsforebyggende effekt. Regnskapsbilag skal oppbevares i minst 10 år eller i henhold til Regnskapsloven dersom mottaker er underlagt denne. Kontrolltiltak kan bli iverksatt av Statsforvalteren eller Riksrevisjonen for å sikre at bruken av midlene har skjedd i samsvar med forutsetningen.

Klage

Dette vedtaket kan klages på innen tre uker etter at brevet er mottatt. En eventuell klage skal angi hvilket vedtak det klages på, og den eller de endringene som ønskes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, postboks 1405, 8002 Bodø / sfnopost@statsforvalteren.no.

Med hilsen

Katrine Erikstad (e.f.)
avdelingsdirektør

Signe Hjellevad Jørgensen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1 Tilsynslogg sau

Kopi til:

ANDRESEN NIELS-HENRIK

Kvalpskardmoveien 581

8696

HATTFJELLDAL

Hattfjelldal kommune
O.T. Olsens vei 3 A
8690 Hattfjelldal

Saksbehandler, innvalgstelefon
Charlotte Holmstad Arnesen, 75 54 78 20

Vedtak - tillatelse til skadefelling av bjørn i deler av Hattfjelldal kommune

Statsforvalteren viser til tillatelse til skadefelling av bjørn den 5. august 2025 i perioden 5. - 12. august. Det ble ikke felt noen dyr på tillatelsen. Videre viser vi til telefonsamtaler og e-postutveksling i perioden 11. – 14. august med Hattfjelldal kommune v/Aud Ringsø og søknad om forlengelse/ny tillatelsen på bakgrunn av funn av nye ferske tap til bjørn.

Vedtak

Statsforvalteren gir med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 og § 77. jf. rovviltforskriften § 9, tillatelse til skadefelling av én bjørn i deler av Hattfjelldal kommune i perioden 14. august kl. 12:00 til 20. august kl. 12:00 innenfor nærmere angitte vilkår.

Vilkår

1. Fellingstillatelse gjelder felling av én (1) brunbjørn i tidsrommet 14.08.2025 kl. 12.00 til og med 20.08.2025 kl. 12.00.

2. Fellingsområdet omfatter deler av Hattfjelldal kommune, se kartvedlegg.

Fellingsleder er ansvarlig for at alle som deltar i fellingsforsøket er gjort kjent med avgrensinger og vilkår for fellingstillatelsen.

3. Fellingsforsøket skal etter beste evne rettes mot skadevoldende individ. Fellingsforsøket skal derfor styres til det aktuelle tapsområdet, der tapene sist har skjedd og der de eventuelt utvikler seg videre.
4. Binner med unger som opptrer sammen er unntatt fra fellingstillatelsen. De tiltak som er mulig for å unngå at binner med unger felles, skal være iverksatt.
5. Rapportering:
 - a. Fellingsleder skal gi en kort statusrapport minimum annethvert døgn på e-post til rovvilt.nordland@statsforvalteren.no eller på telefon (ikke SMS) til vakttelefonen 478

29 091. Meldingen skal inneholde kort oppsummering av aktivitet fra fellingslaget, informasjon om evt. observasjoner av gaupe og evt. funn av nye kadaver. Dersom fellingsforsøk innstilles over flere dager, er det ikke nødvendig med statusrapport før fellingsforsøket evt. starter opp igjen.

- b. Elektronisk rapport leveres av fellingsleder senest innen tre uker etter endt fellingsforsøk. Lenke til rapporteringsskjema sendes i separat e-post til fellingsleder. Fellingsleder kan delegere rapporteringsansvaret til en annen person på fellingslaget.
 - c. Kommunen skal snarest mulig etter avsluttet fellingsforsøk, og senest innen **01.09.2025**, sende inn krav om refusjon av utgifter til Statsforvalteren i Nordland. Dette gjøres i Miljødirektoratets elektroniske søknadssenter ved bruk av skjema «[Refusjon av skadefellingsutgifter for kommuner](#)».
6. Hattfjelldal kommune er ansvarlig for gjennomføring av fellingsforsøk. Kommunen er også ansvarlig for å oppnevne deltagere på fellingslaget. Det skal oppnevnes en fellingsleder. Kun personer som står på lista over deltakere i fellingslaget kan delta på fellingsforsøket, og slik liste skal sendes til Statsforvalteren før fellingsforsøket starter.
- Statsforvalteren krever at deltakerne i fellingslaget – jegere og hundeførere – oppfyller kravene til og innehar lisens, jf. kravene i forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst, §§ 13 og 14.
- Alle medlemmer av fellingslaget som deltar i fellingsforsøket skal ha kopi av dette brevet og være kjent med vilkårene for fellingstillatelsen.
7. Oppnevnte jegere plikter å utøve fellingsforsøket på en human og sikkerhetsforsvarlig måte, jf. viltlovens § 19. Ved felling av bjørn skal det benyttes våpen og ammunisjon godkjent for storviltjakt, jf. forskrift av 22.03.02 om utøvelse av jakt og fangst. Det skal tas hensyn til lysforholdene før det blir løsnet skudd, på lik linje med utøvelse av annen jakt.
 8. Felling eller forsøk på felling av rovvilt skal umiddelbart meldes til Statsforvalteren på dette nummeret: 478 29 091. Den som feller dyr skal kunne fremvise felt dyr for Statens naturoppsyn for umiddelbar kontroll, merking og prøvetaking av biologisk materialet, og skytter skal kunne påvise fellingsstedet etter anmodning fra Statens naturoppsyn, politiet eller Statsforvalteren.
 9. Dersom det løsnes skudd mot rovvilt og dyret forlater plassen, så plikter skytter å forvise seg om påskutt dyr er truffet eller ikke. Dersom dyret vurderes skadeskutt, plikter de ansvarlige å gjøre det de kan for å avlive dyret snarest mulig. Ved skadeskyting av rovvilt skal skytter uten opphold underrette Statsforvalteren og nærmeste politimyndighet. Statsforvalteren avgjør videre gjennomføring og avslutning av ettersøk. De som har deltatt i forsøket på felling skal uten godtgjørelse bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i det videre ettersøk. Generelt for ettersøk gjelder bestemmelsen i rovviltforskriften § 17.
 10. Forsøk på felling i medhold av denne tillatelsen krever ikke tillatelse fra grunneier, jf. viltlovens § 35. Rovvilt felt i medhold av denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt dyr uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet. Felt dyr skal vommes ut og tas vare på slik at kjøttet kan omsettes. Om mulig veies dyret før utvomming. Frakt og oppbevaring av bjørnen avklares med Statsforvalteren. Instruks for ivaretagelse av døde rovdyr kan lastes ned på Rovdatas nettside (www.rovdata.no) under

instrukser.

11. Statsforvalteren i Nordland kan til enhver tid trekke tilbake fellingstillatelsen, eller endre ett eller flere av vilkårene.

Grunnlaget for avgjørelsen

Lovgrunnlag, kvote for betinget skadefelling og regional forvaltningsplan

Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rovviltforskrifta § 9.

Betinget skadefelling er vedtak med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 første ledd b) om felling av enkeltindivider av rovvilt for å stanse eller forhindre skader på husdyr, tamrein eller annen eiendom. Rovviltforskriften § 9, gir Statsforvalteren myndighet til å fatte vedtak om iverksetting av skadefelling innenfor kvote for betinget skadefelling fastsatt av rovviltnemnd, jf. rovviltforskriften § 8 eller Miljødirektoratet, jf. § 13.

I vurderingen av om det skal iverksettes felling, skal Statsforvalteren drøfte skjønnskriteriene i rovviltskrifta § 9, andre ledd bokstav a til d:

- a) Områdets betydning som beitemark
- b) Skadenes omfang og utvikling
- c) Potensialet for framtidige skader
- d) Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak.

En skadefellingstillatelse skal være rettet mot bestemte skadegjørende individ, og vedtaket skal være begrenset til tid, rom og antall dyr.

Rovviltnemnda i region 7 – Nordland fastsatte i vedtak av 11. februar 2025 en kvote på to (2) betinga skadefellingstillatelser på bjørn i Nordland for perioden 1. juni 2025 til og med 15. februar 2026. Vedtaket ble påklaget, og i brev av 5. august 2025 fremgår det at Klima- og miljødepartementet opprettholder rovviltnemndas vedtak. Det ble imidlertid i klagebehandling fastsatt ett vilkår fra departementet om at terskelen for uttak av hannbjørner skal være høyere enn det som normalt følger av forvaltningspraksis. Dette kommer i tillegg til vilkåret fastsatt av nemnda om at binner med unge(r) og dens unge(r) er unntatt tillatelsen. Gjenstående dyr på kvota er fortsatt to dyr per vedtaksdato.

I den vedtatte forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland er det skrevet følgende om skadefelling av brunbjørn:

- 2.5.1 *Skadefelling i svart sone er i utgangspunktet kun aktuelt ved akutte skadesituasjoner. Det skal være lavere terskel for felling av hannbjørn enn binner.*
- 2.5.2 *Dersom det på våren oppdages bjørn i kalvingsland for reindrift innen svart sone, eller i randsonen til svart sone, skal det i samråd med reinbeitedistriktet iverksettes avbøtende tiltak.*
- 2.5.5 *Utenfor svart sone skal det som hovedregel gis tillatelse til uttak av bjørn som forventes å gjøre skade.*

Kunnskapsgrunnlaget og hensynet til bjørnebestanden

Naturmangfoldlovens formålsbestemmelse (§ 1):

«Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskers virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.»

Etter naturmangfoldloven § 1 og § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivarettatt på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal likevel avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på en annen måte eller i et annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning.

Etter naturmangfoldloven § andre ledd fremgår det at det ved vedtak etter bestemmelsens første ledd bokstav b) bare kan treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse. Statsforvalteren legger til grunn at vurderingen av dette beror på flere forhold, blant annet ut fra hvilke grense (kvote) som er satt for uttaket og hvilke andre trusselfaktorer bestanden er utsatt for.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i § 8 til § 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som kan berøre naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon samt effekt av påvirkning, jf. § 8. Statsforvalteren viser til at vedtaket blant annet baserer seg på sist tilgjengelig kunnskap om bjørnens bestandssituasjon og utvikling i Norge; det vises til beskrivelsen av det Nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt i kommentarene til rovviltforskriften § 3. De siste opplysningene om bestandssituasjonen for brunbjørn fremgår i NINA-rapport 2594 «DNA-basert overvåking av brunbjørn i Norge i 2024».

Region 7 (Nordland) skal ha en årlig yngling av brunbjørn jf. rovviltforskriften § 4 første ledd bokstav g). Den todelte målsettingen som formålsparagrafen i rovviltforskriften setter, er søkt oppnådd gjennom forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland, jf. § 6. Her er det definert hvor beitedyr og rovvilt har prioritet.

Antall ungekull som fødes hvert år estimeres med bruk av en modell som baserer seg på innsamlet DNA-materiale fra hunnbjørner. Det nasjonale fastsatte bestandsmålet for brunbjørn ligger på 13 årlige kull. I 2024 ble det nasjonalt estimert 11,4 ynglinger, som vil si at vi befinner oss under det nasjonale fastsatte bestandsmålet. For region 7 – Nordland er dette bestandsmålet satt til én årlig yngling hvert år, og basert på innsamlet DNA fra bjørn estimerte Rovdata at det ikke var yngling i Nordland i 2024. Dette vil si at også regionen befinner seg under det fastsatte bestandsmålet.

I 2024 ble det i Nordland registrert tre hannbjørner basert på DNA-analyser av hår og ekskrementer. Totalt ble det samlet inn 29 DNA-prøver man antok stammet fra bjørn i Nordland i 2024, men kun 12 av disse prøvene var fungerende. Det ble gjennom de tolv fungerende DNA-prøvene påvist tre ulike hannbjørner i fylket, hvorav en i Saltdal, en i Hattfjelldal og en i Grane kommune. Alle tre bjørnene ble registrert for første gang i 2024.

Det er satt av to forvaltningsområder for bjørn i Nordland: område 1: indre dele av Nordland mellom Rana og Saltdal (mellom Kallvatnet i Rana kommune og Junkerdalen i Saltdal kommune) og område 2: Indre deler av Nordland mellom Sulis i Fauske kommune og Bjørnfjell i Narvik kommune.

Det er få tegn til at målene for Nordland vil kunne oppnås innen overskuelig framtid og det er absolutt utfordrende med tanke på bruken av skadefelling på generelt grunnlag, siden vi er avhengig av at brunbjørnbestanden i fylket vokser betydelig dersom bestandsmålet skal nås. Det er registrert få bjørner i Nordland de siste årene, og uttak av bjørn er uheldig med tanke på framtidig oppnåelse

av bestandsmålet for regionen. I tillegg til felling i Nordland, spiller økt avskyting på svensk side en avgjørende betydning for bestandsutviklingen.

Avgangen av voksen brunbjørn skjer i hovedsak gjennom lisensfelling og skadefelling. Når det gjelder effekten av dette sammenholdt med andre påvirkninger, foreligger det betydelig kunnskap om den samlede belastningen brunbjørnebestanden blir utsatt for, jf. naturmangfoldloven § 10. Brunbjørnebestanden er ikke begrenset av tilgjengelig areal. Det er ikke registrert sykdom på brunbjørn i Norge. Det er kjent at ungedødelighet hos brunbjørn er høy, blant annet på grunn av infanticid (ungedrap). Det forekommer også sporadiske påkjørsler. Det foreligger altså få andre store trusselfaktorer for arten. Sist gang det ble felt bjørn i Nordland, var i Evenes kommune sommeren 2019. Det er imidlertid felt flere bjørn på skadefelling og lisensfelling i fjellområdene i Sverige, forholdsvis nær grensa til Nordland i Salten og på Helgeland de siste årene.

«Føre-varprinsippet», jf. naturmangfoldloven § 9, kommer til anvendelse i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Statsforvalterens syn er ikke dette tilfelle i denne saken.

Skadesituasjonen

Den aktuelle skadesituasjonen er knyttet til et begrenset område i Susendalen i Hattfjelldal kommune. Det ble 25. og 26. juli funnet til sammen fem kadaver av sau og lam i samme område i Hattfjelldal. Tre av disse kadavrene ble påvist som tapt til bjørn, mens to av kadavrene ble vurdert som usikre bjørneskader. Det ble også gjort spor- og synsobservasjoner av bjørn i området. Etter samtaler med Hattfjelldal beitebrukslag 26. juli, ga Statsforvalteren tilsagn om akuttmidler til utvidet tilsyn med kadaverhund i området hvor de ferske kadavrene ble funnet. Den 27. og 28. juli ble ytterligere to kadaver funnet i området, men begge disse kadavrene var noe eldre og dødsårsak ble vurdert som ukjent og usikker.

Den 4. august ble det igjen funnet to kadaver, en sau og ett lam, påvist tapt til bjørn i samme område. Videre ble det den 5. august funnet enda ett ferskt kadaver som ble dokumentert tapt til bjørn.

Under fellingsperioden fra 5. – 12. august ble det funnet ytterligere fem kadaver; to voksne søyer med ukjent og usikker skadeårsak, ei søye påvist tapt til «ikke rovvilt», ei søye med vurdering «antatt sikker» bjørn og ett lam med vurdering «dokumentert» ukjent fredet rovvilt. Skadene forårsaket av bjørn og ukjent fredet rovvilt ble undersøkt den 10. og 11. august og skadedatoen ble vurdert til å være fra 7. – 10. august.

På natten den 13. august ble det funnet ytterligere ett ferskt bjørnetap, samt at det ble funnet et utspist kadaver som det ikke var mulig undersøke. Senere samme dag ble det funnet et lam i live som ble fanget og avlivet på bakgrunn av skader. Skadene ble undersøkt av SNO og vurdert til å være forårsaket av bjørn.

Statsforvalterens vurdering

Det aktuelle området er i vedtatt forvaltningsplan avsatt som prioritert beiteområde for sau, hvor det skal være lav terskel for å tillate skadefelling. Geografisk differensiering skal bidra til å ivareta hensynene i naturmangfoldloven § 12. De siste årene er det kun påvist enkelte hannbjørner i fylket. Vi er dermed avhengig av at bjørnebestanden i fylket vokser betydelig dersom bestandsmålet skal nås. De vedtatte bjørneområdene sammenfaller ikke med områder som biologisk sett ligger til rette for bjørn, og det er derfor svært liten sannsynlighet for at bestandsmålet vil kunne oppnås innenfor bjørneområdene. De prioriterte bjørneområdene har dermed ingen funksjonell betydning for å

ivareta forvaltningsmålet for regionen, og de gir lite spillerom for en differensiert forvaltning av bjørn. Dette skaper ikke nødvendig forutsigbarhet for beitebrukere, øker konfliktnivået og gjør den praktiske forvaltningen av bjørn i Nordland svært utfordrende.

Videre viser vi til føringer fra Miljødirektoratet gjennom klagebehandling av Statsforvalterens fellingstillatelser på bjørn beitesesongen 2022. Miljødirektoratet omgjorde dette året tre av våre tillatelser, med begrunnelse i at de ikke kunne se at skadeomfanget og skadepotensialet var vesentlig og tilstrekkelig for å iverksette skadefelling. Likeledes viser vi til Klima- og Miljødepartementet sin klagebehandling av rovviltneemndas vedtak om kvote for betinget skadefelling av bjørn i 2025, i brev av 5. august 2025. I brevet fremgår det at terskelen for uttak av hannbjørner skal være høyere enn det som normalt følger forvaltningspraksis, på bakgrunn av at forekomsten av bjørn per i dag er svært begrenset i regionen, og at det derfor bør tas sterkere hensyn til vern av bjørn uansett kjønn, med mål om økt forekomst og oppnåelse av bestandsmålet på sikt. Terskelen skal derfor heves til et nivå som er høyere enn lav, men ikke høy. Videre står det i brevet at en tydelig soneforvaltning er et sentralt virkemiddel i rovviltforvaltningen, og at det generelt skal være lav terskel for å felle bjørn som gjør skade utenfor bjørneprioritert område.

Bjørnen som forårsaker skadene, er mest sannsynlig en hannbjørn. Dette vurdert ut ifra DNA-analyser fra tidligere år og kjent utvandringskapasitet hos binner. Felling av en hannbjørn vil i mindre grad enn felling av en hunnbjørn påvirke Stortingets målsetting om én årlig yngling av bjørn i Nordland.

Det er en vanskelig skjønnsmessig vurdering hvorvidt skadefelling skal tillates. Vi ser at det er en svært belastende situasjon for beitenæringen samtidig som vi er noe usikre på om skadeomfanget kan ansees som tilstrekkelig for å tillate skadefelling, jf. vilkår om hevet terskel for uttak av hannbjørner.

Områdets betydning som beitemark

Hattfjelldal kommune opplyser om at det beiter omkring 2000 sau og lam i det berørte området, og det slippes årlig over 10 000 sau og lam på beite i kommunen. Det er også tamreindrift i området. Statsforvalteren legger til grunn at området har stor betydning som beitemark.

Skadenes omfang og utvikling

Vi viser til beskrivelsen av skadesituasjonen lenger opp i brevet. I perioden fra 4. august til 14. august er det funnet seks påviste bjørneskader og ett påvist tapt til ukjent fredet rovvilt. De fire siste tapene skjedde i perioden fra 10. til 14. august og de to siste tapene anses som ferske skader. Bjørnen er også avbildet på viltkamera. Vi vurderer at skadenes omfang er vesentlig og at det kan anses som en akutt og pågående skadesituasjon.

Potensialet for fremtidige skader og muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

Ut fra utviklingen i skadesituasjonen vurderer vi at skadepotensialet er betydelig, jf. rovviltforskrifta § 9 annet ledd bokstav b og c.

Det har ved flere anledninger vært gjennomført ekstraordinært tilsyn med både bruk av vokter- og kadaverhund i flere av de berørte besetningene. Det foregår per i dag utvida tilsyn med kadaverhund. Erfaringer fra tidligere år viser at tapene kan bli store selv om det prioriteres ressurser til utvidet tilsyn for å forsøke å forebygge tap. Tapshistorikken i området viser at det kan bli store tap når det kommer bjørn inn i dette beiteområdet.

Tiltak som skiller beitedyr og rovdyr i tid og rom, som akutt tidlig nedsanking, er tiltak som effektivt kan hindre ytterligere tap til bjørn. Når skadene oppstår første halvdel av august, er det fortsatt en god del igjen av beitesesongen i Nordland. Vi vurderer at tiltaket er inngripende og at det kan være krevende å gjennomføre både praktisk og økonomisk, raskt og effektivt. Imidlertid vurderer vi at vi begynner å nærme oss et tidspunkt hvor det vil bli mer aktuelt å iverksette slike tiltak. Beitebrukere har muligheten til å søke Statsforvalteren om midler til å iverksette akutt tidlig nedsanking. Statsforvalteren vurderer likevel per nå det ikke er praktisk mulig å gjennomføre andre forebyggende tiltak som i tilstrekkelig grad kan forhindre skade, jf. rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav d.

Kjent skadeomfang i Hattfjelldal kommune så langt i sommer er avgrenset til enkelte besetninger i Susendalen, men det er forholdsvis korte avstander til øvrige besetninger i området. På bakgrunn av funn av kadaver i perioden 4. august til og med 14. august, hvorav seks er påvist tapt til bjørn og ett kadaver er påvist tapt til ukjent fredet rovvilt, samt at de to siste skadene er ferske og det er avbildet bjørn på viltkamera i beiteområde, vurderer vi at skadesituasjonen kan anses som akutt og pågående, og at skadepotensialet er betydelig, jf. rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav b og c.

Konklusjon

Ut fra en samlet vurdering vurderer Statsforvalteren at skadesituasjonen kan anses som akutt og pågående og at skadeomfanget kan vurderes som vesentlig med et betydelig potensial for framtidig skader. Statsforvalteren finner det riktig å tillate skadefelling av én (1) bjørn innenfor nærmere avgrenset område og tidsrom som fremgår av vilkårene for tillatelsen. Hattfjelldal kommune får ansvaret for å gjennomføre fellingsforsøket.

Veiledning til gjennomføring av fellingsforsøk

På Miljødirektoratets nettsider kan man laste ned en veileder for skadefelling av rovvilt. Denne tar for seg lovverket som gjelder ved felling, forklarer ulike aktørers roller og ansvar, og hvilke metoder som kan brukes i fellingsforsøk: [Veileder for gjennomføring av fellingsoppdrag](#).

Det er vanskelig å lykkes med skadefelling på bjørn, og det er viktig at fellingslaget disponerer ressursene til situasjoner hvor det er en reell sjanse for å lykkes. God samhandling med beitenæringas tilsyn i området er viktig, bl.a. slik at fellingsforsøk kan prioriteres til ferske kadaver eller ferske observasjoner av bjørn i skadeområdet.

Ved gamle observasjoner, det vil si observasjoner som er eldre enn ett døgn, så bør innsatsen reduseres betydelig for å spare personressurser og ressurser generelt. Hvis det går mer enn ett døgn uten nye skader eller observasjoner bør det vurderes å gå inn i en beredskapsfase og avvente ytterligere fellingsforsøk inntil nye skader/ observasjoner foreligger, gjerne med bruk av viltkamera på eldre kadaver og tråkk hvor man erfarer at rovdyr går. I en slik beredskapsfase vil dyreeiers/beitelagets tilsyn med dyrene være den kritiske suksessfaktoren i forhold til å tidlig oppdage nye skader/tap.

Bruk av hund

Vi anbefaler at det brukes hundeekvipasje som er trenet på skadefelling av bjørn. For de tilfeller der det vurderes bruk av løs hund under felling, vises det til at unntak fra sikringsreglene i hundeloven kan gis av kommunen, jf. hundeloven § 9e. Fellingslaget er selv ansvarlig for å innhente slik tillatelse hos kommunen. Statsforvalteren viser også til at løs hund i områder med husdyr/rein krever spesiell aktsomhet fra brukeren, for å unngå skade/ jaging av beitedyr. Vi viser i den sammenheng til hundeloven § 3 og 7.

Bruk av løs, på drevet halsende hunder er ikke tillatt, jf. viltlovens § 23.

Økonomiske rammer for fellingstillatelsen

Deltakere på kommunalt skadefellingslag vil motta godtgjøring for fellingsforsøket i samsvar med rovviltforskriften § 9a. Budsjettrammen skal sikre at deltakerne kan få godtgjøring i den perioden det er sannsynlig at skadefellingsforsøket kan føre til felling av riktig individ. Fellingsleder har fortsatt ansvaret for å avslutte fellingsforsøket når skadefellingsperioden er over eller det ikke lenger er sannsynlig at skadefellingsforsøket kan lykkes.

Det fastsettes ramme for utbetaling av godtgjøring på **inntil kr 80 000,-**. Maksimal døgnsetts per jeger er kr 1 910,-. For personell som deltar få timer i løpet av et døgn, benyttes timesats 1 910 / 7,5 timer = 254,-. I tillegg til døgnsetts/timesats, skal det beregnes feriepenger og arbeidsgiveravgift som også dekkes innenfor den fastsatte rammen.

Godtgjøring for eventuell beredskapsvakt eller beredskapsmidler faller utenfor godtgjøringsordningen. Likeledes faller godtgjøring for bruk av hund, innkjøp, forsikring og utgifter ved hundehold utenfor ordningen.

Deltakere som mottar godtgjøring etter ordningen må være registrerte lisensjegere, jf. rovviltforskriften § 15. Registrering som lisensjeger skjer på [Jegerregisteret](#).

Videre fastsettes det en ramme på **inntil kr 35 900,-** til dekking av direkte og dokumenterte kostnader utenom godtgjøring, jf. forskriften § 9. Dette gjelder for eksempel kjøreutgifter for bil, snøscooter, båt, nødvendig overnatting etc.

De økonomiske rammene er absolutt. Dersom det er ekstraordinære omstendigheter som gjør at fellingen ikke kan gjennomføres innenfor den økonomiske rammen, må kommunen ta kontakt med Statsforvalteren og avtale dette i forkant.

Kommunen er regnskapsførende enhet og fører regnskap basert på rapporter/timelister fra fellingsleder. Statsforvalteren yter etter mottatt krav fra kommunen tilskudd til dekning av utbetalt godtgjøring og dekking av direkte utgifter innenfor fastsatte rammer.

Saksopplysninger

Dette vedtaket blir kunngjort i Miljøvedtaksregisteret (www.miljovedtak.no) og ved utsendelse til adressatene på kopilista.

Klage

Dette vedtaket kan klages på innen tre uker etter mottatt brev. En eventuell klage skal angi hvilket vedtak det klages på, og den er eller de endringene som ønskes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, postboks 1405, 8002 Bodø/ sfnopost@statsforvalteren.no.

Med hilsen

Katrine Erikstad (e.f.)
avdelingsdirektør

Charlotte Holmstad Arnesen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1

Fellingsområdet

HÅFJELL BEITELAG
Punsvik, Ole Punsvik
8543 KJELDEBOTN
Att.Ole Helge Punsvik

Saksbehandler, innvalgstelefon

Charlotte Holmstad Arnesen, 75 54 78 20

Vedtak - Avslag på søknad om akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader - 2025 - HÅFJELL BEITELAG

Statsforvalteren i Nordland viser til søknad av 22. august om akutt tidlig nedsanking for Håfjell beitelag. Statsforvalteren ble ikke kontaktet i forkant av søknadsinnsending, slik det fremgår i søknadssenteret at praksisen skal være.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland avslår Håfjell beitelag sin søknad om midler til akutte tapsforebyggende tiltak mot rovviltskader 2025.

Bakgrunn og begrunnelse

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak, samt Miljødirektoratets veiledning for behandling av søknader om akutte tapsforebyggende tiltak. Videre legger vi vekt på føringene i forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland.

Beitelaget sendte inn en søknad om midler til akutte tapsforebyggende tiltak den 22. august. I søknaden fremgår det at beitelaget ønsker å iverksette akutt tidlig nedsanking av 640 søyer og 1113 lam på bakgrunn av at det nylig var påvist tap av lam til gaupe, samt at det ble filmet gaupe på et gårdstun i området. Dere registrerer at det mangler en del lam i de ulike besetningene. Dere oppgir at ønsket budsjett er kr 100 000,-.

På Håfjellhalvøya er det så langt i år meldt inn 10 kadaver til SNO for kadaverundersøkelse, hvorav tre er påvist tapt til gaupe, samt ei søye påvist tapt til ukjent freda rovvilt. De to siste gaupetapene ble funnet den 16. og 22. august. Resten av kadavrene har ukjent og usikker dødsårsak.

Rovviltmemnda i Nordland setter årlig av midler til tapsforebyggende tiltak i akutte situasjoner. I henhold til FKT-forskrifta § 5 Tiltak med direkte tapsreduserende effekt bufe, kan foretak med bufe søke midler til akutte tiltak som har en direkte tapsreduserende effekt, eller der slik effekt kan oppnås med kombinasjon av tiltak. Hvilke tiltak som i størst mulig grad gir denne effekten, kan variere mellom beiteområder, tid på året, samt hvilke rovviltarter som er til stedet i beiteområdet.

Statsforvalteren må derfor vurdere hvilke tiltak som i det enkelte område gir en direkte tapsreducerende effekt. For at en søknad om akutte tapsforebyggende tiltak skal kunne innvilges, bør følgende kriterier være til stede:

- det må være dokument et visst skadeomfang fra fredet rovvilt,
- potensialet for framtidige og vedvarende skade må være til stede og
- skadesituasjonen må være akutt og pågående.

I forvaltningsplanen står det følgende om tiltaket akutt tidlig nedsanking: «*Tidlig nedsanking innebærer at søyer og lam sankes ned fra utmarksbeite før beitesesongen er over på grunn av skader fra rovvilt, og går på innmarksbeite eller beredskapsareal resten av sesongen. Tiltaket er primært aktuelt ved tap til jerv eller bjørn*». Dette fremgår også i nemndas vedtak om budsjett for FKT-midler i 2025.

På bakgrunn av skadesituasjonen i beiteområdet beskrevet lenger opp i brevet, at det ikke er påvist skader forårsaket av bjørn eller jerv, føringene for akutt tidlig nedsanking i forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland og nemndas prioriteringer i FKT-budsjettet for 2025, vurderer vi at det ikke er grunnlag for å innvilge søknaden. Vi vurderer at det ikke er en akutt og pågående skadesituasjon og vi vurderer at det ikke er betydelig skader forårsaket av bjørn eller jerv. Statsforvalteren avslår derfor beitelagets søknad om akuttmidler.

Klage

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker etter underretning om vedtaket. Eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringene som ønskes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, postboks 1405, 8002 Bodø / sfnopost@statsforvalteren.no

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Charlotte Holmstad Arnesen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Saltdal kommune
Kirkegt. 23
8250 Rognan

Saksbehandler, innvalgstelefon
Charlotte Holmstad Arnesen, 75 54 78 20

Vedtak - avslag på søknad om tillatelse til skadefelling av gaupe i deler av Saltdal kommune

Statsforvalteren viser til søknad fra Saltdal kommune v/Marianne Hoff den 5. september 2025 om skadefelling av gaupe i deler av Saltdal kommune på bakgrunn av tap av sau. Vi gå i e-post beskjed samme dag om at søknaden var mottatt og at det per da ikke var aktuelt å innvilge søknaden. Dette er et skriftlig vedtak på saken.

Vedtak

Statsforvalteren avslår med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 bokstav b) og § 77, jf. rovviltforskriften § 9 søknaden om skadefelling av gaupe i deler av Saltdal.

Grunnlag for avgjørelsen

Lovgrunnlag, kvote for betinget skadefelling og regional forvaltningsplan

Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rovviltforskriften § 9. Betinget skadefelling er vedtak med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 første ledd b) om felling av enkeltindivider av rovvilt for å stanse eller forhindre skader på husdyr, tamrein eller annen eiendom. Vedtak kan bare fattes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte. Rovviltforskrifta § 9 gir Statsforvalteren myndighet til å fatte vedtak om iverksetting av skadefelling innenfor kvote for betinget skadefelling fastsatt av rovviltnemnd, jf. rovviltforskriften § 8 eller Miljødirektoratet, jf. § 13 i rovviltforskriften.

I vurderingen av om det skal iverksettes felling, skal Statsforvalteren drøfte skjønnskriteriene i rovviltforskriften § 9 andre ledd bokstav a til d:

- a) Områdets betydning som beitemark
- b) Skadenes omfang og utvikling
- c) Potensialet for framtidige skader
- d) Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

En skadefellingstillatelse skal være rettet mot bestemte skadegjørende individ og vedtaket skal være begrenset i tid, rom og antall dyr.

Rovviltnemnda i region 7 – Nordland fastsatte i vedtak av 11. februar 2025 en kvote på fem (5) betinga skadefellingstillatelser på gaupe i Nordland for perioden 1. juni 2025 til og med 15. februar 2026. Kvoten ble påklaget, og Klima- og miljødepartementet opprettholdt nemndas kvotevedtak i brev av 24. juli 2025. Kvota er per i dag belastet med ett dyr, det vil si at det er fire dyr igjen på kvota.

Kunnskapsgrunnlaget

Naturmangfoldloven formålsbestemmelse (§ 1): *«Lovens formål er at naturen med den biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i framtiden, også som grunnlag for samisk kultur».*

Etter naturmangfoldloven § 1 og § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivaretatt på lang sikt, og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal likevel avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på en annen måte eller i et annet tempo, enn hvis naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om geografisk differensiert rovviltforvaltning.

I naturmangfoldloven § 7 om prinsipper for offentlig beslutningstaking, fremgår det at prinsippene i §§ 8 – 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Vi har derfor gjort en vurdering disse prinsippene.

Region 7 (Nordland) skal ha 10 årlige ynglinger av gaupe, jf. rovviltforskriften § 4 første ledd bokstav g). Statsforvalteren viser videre til tilgjengelig kunnskap om gaupas bestandssituasjon og utvikling i Norge, jf. NINA-rapport 2624 *Antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2025*. Vinteren 2024/2025 ble det estimert at det var 16,5 familiegrupper av gaupe i regionen. De regionale prognosene i Nordland for antall familiegrupper av gaupe før jakt i 2026 er på 14,7 [med 75 % konfidensintervall på 11,3 – 19,2] og det er 6 % sannsynlighet for at Nordland vil ligge under bestandsmålet i 2026.

Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen gaupebestanden utsettes for, jf. naturmangfoldloven § 10. Gaupebestanden er ikke avgrenset av tilgjengelig areal, og det har vært registrert svært lite sykdom på gaupe i Norge annet enn Skabb. Det ble imidlertid påvist fugleinfluensa hos en gaupe i Troms i 2024. Vi er ikke kjent med sykdomstilfeller utover dette. Utover enkelte påkjørsler skjer avgangen av gaupe i hovedsak gjennom kvotejakt og skadefelling, slik at miljøforvaltningen i stor grad har oversikt over den samlede belastningen gaupe utsettes for.

Den 4. november 2024 vedtok Rovviltnemnda en kvote på 15 gauper hvorav inntil 6 hunngauper for jakt på gaupe i Nordland 2025. Det ble felt en voksen hanngaupe Tollådalen i Beiarn kommune i forbindelse med denne jakta.

På bakgrunn av kunnskap fra det nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt, NINA-rapport 2624, Rovbase 3.0 og forvaltningsplanen for rovvilt i region 7, anser vi at kravet til kunnskapsgrunnlaget er godt nok til å fatte vedtak i saken, jf. naturmangfoldloven § 8, samt at vurderingene i § 10 i naturmangfoldloven om økosystemtilnærming og samlet belastning er tilstrekkelig ivaretatt. Vi anser også at kravet i naturmangfoldloven § 5, om at arten skal forekomme i levedyktig bestand i sine naturlige utbredelsesområder som oppfylt.

Føre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9, kommer til anvendelse i situasjoner hvor man ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig for å fatte vedtak. Etter Statsforvalteren syn er det ikke tilfelle i denne saken.

Videre vurderer vi at § 11 og § 12 ikke er aktuelt å vurdere i denne saken.

Statsforvalterens vurdering

Terskelen for innvilgelse av skadefelling skal være differensiert i henhold til prinsippet om geografisk differensiering. Det aktuelle område er i vedtatt forvaltningsplan for region 7 – Nordland, avsatt som byrdefordelingsområde for gaupe. Det vil si at både gaupe og beitedyr skal være prioritert.

Beitebrukere i byrdefordelingsområde må forholde seg til at de driver næring i områder hvor det kan være forekomst av gaupe. Statsforvalteren har vektlagt dette i vurderingen av terskel for å iverksette skadefelling i område.

Områdets betydning som beitemark

Det aktuelle område befinner seg viktige beiteområder for sau og tamrein i Saltdal kommune. Det opplyses i søknaden at det går om lag 5000 sau og lam på vestsiden i Saltdal og i området ved Tverråmoen er tettheten av sau høyest. Statsforvalteren legger til grunn at beiteområde har stor betydning som beitemark for både sau og tamrein.

Skadenes omfang og utvikling, potensialet for framtidige skader og muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

Den 3. og 4. september ble det funnet to lam som er påvist tapt til gaupe ved Tverråmoen i Saltdal kommune. Dyra ble funnet gjennom tilsyn med kadaverhund. Det opplyses om at det er registrert at det mangler flere lam i forhold til søyenes kodemerking og det er uro i flokkene.

Tidligere i beitesesongen, den 28. juni, 2. juli og 14. juli ble det også funnet og meldt inn tre lam til SNO som gjennom kadaverundersøkelse også har blitt påvist at er tapt til gaupe.

Beitelaget som har sau i det aktuelle område har blant annet mottatt midler til tilsyn med kadaverhund for å øke kunnskapsgrunnlaget jevnt utover beitesesongen, samt at de har mottatt noe midler til å iverksette ekstraordinært tilsyn ved avdekking av skadesituasjoner forårsaket av fredet rovvilt. I forbindelse med funn av de ferske tapene den 3. og 4. september mottok beitelaget den 5. september ytterligere midler til tilsyn med kadaverhund.

Statsforvalteren vurderer at omfanget og fordelingen av skader, slik situasjonen fremstår per nå, ikke kan anses som vesentlig, ei heller at det kan vurderes som en akutt og pågående skadesituasjon, jf. § 9 bokstav b). Videre vurderer Statsforvalteren at det foreligger et visst potensialet for framtidig skader på sau forårsaket av gaupe på bakgrunn av at det fortsatt går sau i område, at sanking ikke er fullt igangsatt og at det tar tid å sanke nær 5000 sau og lam. Likevel vurderer vi at potensialet er svært begrenset i forhold til tiden på beitesesongen, og det vil være mer hensiktsmessig å effektivisere nedsanking. Dermed vurderer vi at foreligger mulighet for å gjennomføre andre forebyggende tiltak, jf. rovviltforskriften § 9 bokstav d) og naturmangfoldloven § 18 andre ledd.

Konklusjon

Statsforvalteren vurderer at omfanget og fordelingen av skader ikke er tilstrekkelig nok til å iverksette skadefelling. Videre vurderer vi at det foreligger et begrenset skadepotensial på denne

tiden av beitesesongen og at det vil være mer hensiktsmessig å starte sankingen tidligere og effektivisere denne.

Saksopplysninger

Dette vedtaket blir kunngjort i Miljøvedtaksregistret (www.miljovedtak.no) og ved utsendelse til adressatene på kopilista.

Klage

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter mottatt brev. En eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringene som ønskes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, postboks 1405, 8002 Bodø / sfnopost@statsforvalteren.no

Med hilsen

Katrine Erikstad (e.f.)
avdelingsdirektør

Charlotte Holmstad Arnesen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

SALTDAL SAUSANKERLAG

Gammelveien 60

8252 ROGNAN

Att.Ann Guro Hansen

Saksbehandler, innvalgstelefon

Charlotte Holmstad Arnesen, 75 54 78 20

Vedtak - tilsagn om midler til akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader - 2025 - SALTDAL SAUSANKERLAG

Statsforvalteren viser til samtale med Saltdal sauesankerlag v/Ann Guro Hansen den 5. august om rovviltsituasjonen i beiteområde, tap av sau til gaupe og orientering om beitelagets bruk av tapsforebyggende midler gjennom årets beitesesong. Videre viser vi til søknad fra Saltdal kommune og skadefelling av gaupe i deler av kommunen på bakgrunn av tapssituasjonen. Vi ga i telefonsamtale med beitelaget beskjed om at vi per da ikke vurderer at det er grunnlag for å iverksette skadefelling. Beitelaget har brukt opp årets midler og ønsker mer midler til tilsyn med kadaverhund i forbindelse med tapssituasjonen. Vi ga muntlig tilsagn samme dag, og dette er et skriftlig vedtak på saken. Videre viser vi til skriftlig søknad fra beitelaget av 7. september.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland gir med oppgitte vilkår tilsagn om akuttmidler på inntil kr 15 000,- til Saltdal sausankerlag. Midlene skal gå til ekstraordinært tilsyn med kadaverhund i perioden 5. til 15. september 2025.

Bakgrunn og begrunnelse

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak, samt Miljødirektoratets veiledning for behandling av søknader om akutte tapsforebyggende tiltak. Videre legger vi vekt på føringer i gjeldende forvaltningsplan for rovvilt i Nordland.

Den 3. og 4. ble det funnet to lam ved Tverråmoen i Saltdal kommune som ble påvist tapt til gaupe. Det ble gjennom tilsyn og personer i beiteområde også gjort synsobservasjoner av gaupe. Tilsynet har registrert at det mangler en del lam i forhold til søyenes kodemerking. Kommunen søkte den 5. september om skadefelling av gaupe på bakgrunn av de to ferske gaupetapene. Vi formidlet per e-post, hvor også beitelaget var kopimottaker, at vi ikke fant grunnlag for å iverksette skadefelling på bakgrunn av skadesituasjonen var begrenset. Beitelaget har tidligere mottatt midler til tilsyn med kadaverhund ved avdekking av skadesituasjoner forårsaket av fredet rovvilt, men dere hadde ikke mer midler tilgjengelig. Dere søker om mer midler for å sette på mer tilsynspersonell i beiteområde

for å få bedre oversikt over skadesituasjonen og at tilsynet i seg selv kan virke avskrekkende for gaupa.

Rovviltnemnda i Nordland setter årlig av midler til taksforebyggende tiltak i akutte situasjoner. I henhold til FKT-forskrifta § 5 Tiltak med direkte taksreduserende effekt bufe, kan foretak med bufe søke midler til akutte tiltak som har en direkte taksreduserende effekt, eller der slik effekt kan oppnås med kombinasjon av tiltak. Hvilke tiltak som i størst mulig grad gir denne effekten, kan variere mellom beiteområder, tid på året, samt hvilke rovviltarter som er til stedet i beiteområdet. Statsforvalteren må derfor vurdere hvilke tiltak som i det enkelte område gir en direkte taksreduserende effekt. For at en søknad om akutte taksforebyggende tiltak skal kunne innvilges, bør følgende kriterier være til stede:

- det må være dokument et visst skadeomfang fra fredet rovvilt,
- potensialet for framtidige og vedvarende skade må være til stede og
- skadesituasjonen må være akutt og pågående.

For ekstraordinært tilsyn av sau er det gitt følgende føringer i forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland:

- Midlene skal brukes til tilsyn utenfor normal arbeidstid (08:00 – 16:00)
- Standard satser:
 - Sauetall over 1500 dyr: inntil 15 000,- for en 10-dagersperiode
 - Sauetall under 1500 dyr: inntil 10 000,- for en 10-dagersperiode
- Kvitteringer på direkte utlegg, samt leie av tilsynspersonell kan dekkes.

I områder hvor det de siste årene har vært betydelige tap til fredet rovvilt, er det ved registrerte tap aktuelt å bevilge midler til tilsyn selv om kriteriene for en akuttsituasjon ikke er oppfylt. Spesielt gjelder dette utenfor prioriterte rovviltområder.

På bakgrunn av skadesituasjonen vurderer Statsforvalteren at det er grunnlag for å gi tilsagn om akuttmidler til å intensivere tilsynet. Tiltaket kan være taksreduserende og eventuelt avdekke ytterligere tap.

Vilkår

- Tilskuddet skal brukes til ekstraordinært tilsyn i tillegg til det ordinære tilsynet som beitebruker skal gjennomføre i henhold til dyrevelferdsloven.
- Midlene kan brukes til å dekke direkte utlegg, samt leie av tilsynspersonell/kadaverhundekvipasje. Dersom tilskuddet skal dekke ekstraordinært tilsyn som utføres av beitebruker selv, må det sammen med rapporten sendes inn tilsynslistene som viser både ordinært og ekstraordinært tilsyn.
- Midlene skal brukes til tilsyn på kveld, natt og morgen.
- Tilskuddsmottaker skal umiddelbart underrette Statsforvalteren dersom noen av forutsetningene for gjennomføring (teknisk/faglig, økonomisk eller framdriftmessig) endres, slik at hele eller deler av tiltaket ikke lar seg gjennomføre.
- Rapporteringen skal skje i det elektroniske søknadssenteret **innen 1. oktober 2025**. Det skal føres regnskap som skal sendes inn sammen med rapporten. Det skal legges ved kopi av bilag for de faktiske utgiftene knyttet til det utførte tiltaket, med betalingsbekreftelse i form av bankutskrift, dokumentasjon fra regnskapskontor eller lignende. Dersom rapporteringsfristen ikke overholdes, kan tilsagnet bortfalle.
- Manglende rapportering kan videre føre til avslag på framtidige søknader om FKT-tiltak.

- Det er et krav om at drift og hold av produksjonsdyr er i samsvar med dyrevelferdslovens bestemmelser for at tilskuddet skal kunne gis.
- Tiltaket skal være innenfor annet gjeldende regelverk.

Utbetaling

Tilskuddet vil bli utbetalt etterskuddsvis når det er sendt inn sluttrapport med regnskap. For søkere som er registrert i merverdiavgiftsregisteret, skal kostnadene med tiltaket beregnes uten MVA.

Tilbakebetaling

Brudd på fastsatte vilkår kan resultere i at tilskuddet ikke blir utbetalt, eller at hele eller deler av tilskuddet kreves tilbakebetalt. Videre kan beløpet kreves tilbakebetalt dersom søker har mottatt tilskudd i strid med redelighet og god tro. Utbetalt tilskudd kan også kreves tilbakebetalt dersom søker uaktsomt har gitt feilaktige, mangelfulle eller misvisende opplysninger. Det samme gjelder dersom utbetalingen skyldes feil fra myndighetenes side, og søker burde ha forstått dette.

Saksopplysninger

Statsforvalteren understreker betydningen av en god rapportering med hovedvekt på om tiltaket har hatt en tapsforebyggende effekt. Regnskapsbilag skal oppbevares i minst 10 år eller i henhold til Regnskapsloven dersom mottaker er underlagt denne. Kontrolltiltak kan bli iverksatt av Statsforvalteren eller Riksrevisjonen for å sikre at bruken av midlene har skjedd i samsvar med forutsetningen.

Klage

Dette vedtaket kan klages på innen tre uker etter at brevet er mottatt. En eventuell klage skal angi hvilket vedtak det klages på, og den eller de endringene som ønskes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, postboks 1405, 8002 Bodø / sfnopost@statsforvalteren.no.

Med hilsen

Katrine Erikstad (e.f.)
avdelingsdirektør

Charlotte Holmstad Arnesen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1 Tilsynslogg sau

Kopi til:

Saltdal kommune

Kirkegt. 23

8250

Rognan

Kopi per e-post:

Mattilsynet, region nord
Statens naturoppsyn Nordland